

Grup, ödeme önceliğine sahip uzun vadeli borçlanma senetlerinin ihracını operasyonel faaliyet olarak görmektedir.

Öncelikli uzun vadeli borçlanma senetleri, Kurumsal & Yatırım Bankası iş kolu tarafından tasarlanan ve gerçekleştirilen ve gelir getirici faaliyetler olan yapılandırılmış tahvillerden ve varlığa dayalı menkul kıymetlerden oluşmakta olup, diğer bileşeni Hazine tarafından ihraç edilen ve diğer fonlama kaynakları ile karşılıklı takas edilebildiği addedilen borçlanma senetleridir; fonlama maliyetlerinin tamamı, karlılıklarını sağlayabilmeleri için işletmelerin faaliyetlerine tahsis edilmektedir.

Sermaye benzeri uzun vadeli borçlarla ve trust imtiyazlı menkul kıymetlerle ilgili nakit akımları, öncelikli uzun vadeli borçlarla ilgili olanlardan farklı görülmektedir, çünkü bunlar, temelde idari sermaye zorunluluklarını karşılamak üzere, Grup'un sermayesinin ayrılmaz bir parçası olarak yönetilmektedir. Sonuç olarak, bunlar faaliyetle ilgili diğer yükümlülüklerle değiştirilemez, ancak özkaynaklarla değiştirilebilir ve bu nedenle de finansman kategorisinin bir parçasıdır.

Nakit akım tablosunda yer alan tutarlar, bilançoda bir dönemden sonrakine yaşanan hareketlerle tam olarak denk değildir, çünkü bunlar, kambiyo işlemleri nedeniyle olan hareketler ve konsolide şirketler grubundaki değişikliklerden dolayı yaşanan hareketler gibi nakit dışı kalemleri hariç tutmaktadır.

Gerçeğe uygun değer farkı kar/zarara yansıtılan olarak taşınan bakiyelerdeki hareketler, defter değerini etkileyen bütün değişiklikleri yansıtır. Buna, piyasa hareketlerinin ve nakit giriş ve çıkışlarının etkisi de dahildir. Gerçeğe uygun değerden taşınan bakiyelerdeki hareketler, genellikle operasyonel nakit akımlarında sunulmaktadır.

İşbu belgenin İngilizce'den Türkçe'ye tarafımdan tercüme edildiğini ve fotokopisi sunulan metnin gerçek ve aslına uygun bir çevirisi olduğunu tasdik ederim
ELDA PASENSYA /Yeminli Çevirmen
SEMI BİL HİZMETLERİ
Tel: 0212 325 98 98 Fax: 0212 281 42 59
e-mail: semi@atlas.net.tr

02- Yakın Zamanda Benimsenen ve Yeni Muhasebe Tebliğleri

Yeni Muhasebe Tebliğleri

Aşağıdaki muhasebe tebliğleri 31 Aralık 2017 itibarıyla yürürlükte değildir, dolayısıyla bu finansal tabloların hazırlanmasında uygulanmamıştır.

UFRS 2 Hisse bazlı Ödemeler

Haziran 2016'da IASB, UFRS 2'de "Hisse bazlı Ödeme", hisse bazlı ödeme işlemlerinin belli türlerinin muhasebesini netleştiren dair kapsamlı güncellemeler yayınlamıştır. UFRS Yorum Komitesi aracılığıyla geliştirilen güncellemeler, performans şartı içeren ve nakden yerine getirilen hisse bazlı ödemelerin muhasebesini, net kapatma özelliği olan hisse bazlı ödemelerin sınıflandırılmasını ve hisse bazlı ödemelerin nakden kapatılan iken hisse senedi ile kapatılan şekilde değiştirilmesinin muhasebesini netleştirmektedir. Bunlar, 1 Ocak 2018'de veya sonrasında başlayan yıllık dönemler için geçerlidir. Güncellemelerin, Grup'un konsolide finansal tabloları üzerinde önemli bir etkisi olmayacaktır. Güncellemeler AB tarafından onaylanmıştır.

UFRS 9 Finansal Araçlar

Temmuz 2014'te IASB, UFRS 39 "Finansal Araçlar: Tanıma ve Ölçüm"ün yerini alan UFRS 9 "Finansal Araçların" nihai versiyonunu yayınlamıştır. UFRS 9 bir kuruluşun finansal varlıkları nasıl sınıflandırması ve ölçmesi gerektiği konusunda yeni zorunluluklar getirmekte, ihraç edilen ve gerçeğe uygun değerden tayin edilen tahvil yükümlülüklerine ilişkin olarak 'kendi kredilerinin' raporlamasında değişiklikler yapmakta, finansal varlıkların değer düşüklüğüne dair mevcut kuralların yerini almakta, ve riskten korunma muhasebesi zorunluluklarında güncelleme yapmaktadır. Standart ayrıca kuruluşların, finansal tabloların kullanıcılarına daha bilgilendirici ve alakalı açıklamalar sağlamasını gerektirmektedir. UFRS 9, 1 Ocak 2018'de veya sonrasında başlayan yıllık dönemler için geçerlidir. Standart, aşağıda bahsedildiği gibi UFRS 9'daki "Negatif tazminat ile erken ödeme özellikleri" güncelleme haricinde AB tarafından onaylanmıştır.

Grup, UFRS 9'un benimsenmesinin, Grup'un toplam özkaynaklarında vergi öncesi 0.9 milyar Euro genel azalış olacağını tahmin etmektedir. Bu etkinin 0.7 milyar Euro kısmı, UFRS 9'un yeni değer düşüklüğü zorunluluklarından kaynaklanmaktadır. Bu daha yüksek kredi değer düşüklüğü karşılıkları ve sınıflandırma ve ölçüm etkileri, 0.2 milyar Euro vergi etkisi ile kısmen dengelenmekte, sonuç olarak Grup'un toplam özkaynaklarında vergi sonrası etki 0.7 milyar Euro olmaktadır. Bu, Grup'un CET 1 sermaye oranında 8 baz puanlık azalışa tekabül etmektedir.

Bu tahmin, aşağıdaki uygulama programı bölümlerinde belirtilen faaliyetlerin tamamlanması sonucunda ve Grup'un 2018 denetlenmiş finansal tabloları sunulduğu zaman değişebilir.

Uygulama Programı

Grup, metodoloji, veri temini ve modellemesi, IT işleme ve raporlama konusunda iş birimlerinin ve konunun uzmanlarının yer aldığı ve Grup'un finans müdürü tarafından desteklenen, ve merkezi şekilde yönetilen bir UFRS 9 programı yürütmüştür. Grup'un UFRS 9 uygulaması, UFRS 9'un sınıflandırma ve ölçüm zorunluluklarından etkilenen finansal araçlar popülasyonunun değerlendirilmesinin yapılmasını ve Beklenen Kredi Değer Düşüklüğü karşılığı hesaplamasını destekleyecek bir değer düşüklüğü metodolojisi geliştirilmesini kapsamıştır. Grup, iş modellerini ve UFRS 9'un Sadece Anapara ve Faiz Ödemeleri kriterlerini test etmek için metodolojisini gözden geçirmek üzere bir yaklaşım geliştirmeye 2015 yılında başlamıştır. Eş zamanlı olarak Grup ayrıca, kredi riskinde önemli artışı değerlendirmek, makro-ekonomik faktörler (2017'de uygulanmıştır) de dahil olmak üzere ileriye dönük bilgileri kapsamak, gerekli IT sistemlerini ve süreç mimarisini hazırlamak, ve ilgili bir UFRS 9 yönetim ve kontrol çerçevesi geliştirmek üzere yaklaşımını geliştirmiştir. Grup, 31 Aralık 2017 verisi üzerinde nihai paralel yürütmeyi gerçekleştirmiştir.

İşbu belgenin, İngilizce'den Türkçe'ye tarafımdan tercüme edildiği ve fotokopisi sunulan metnin gerçek ve aslına uygun bir çevirisi olduğunu tasdik ederim
ELDA PASENŞYA / Yetimli Çevirmen
SEMİ DİL HİZMETLERİ
Tel: 0212 325 98 98 / Faks: 0212 281 42 59
e-mail: semi@atlas.net.tr

Programın uygulanmasının genel yönetimini Grup'un UFRS 9 Yürütme Komitesi üzerinden gerçekleştirilmiş olup, Finans, Risk ve IT bölümlerinin sunumlarını içermektedir. UFRS 9 hakkında Grup çapında rehberlik ve eğitim, Grup'un kontrol süreci ve uygulama programının bir parçası olarak şirketler ve birimler çapında sağlanmıştır. Grup, yeni kilit süreçler ve önemli muhakeme alanları üzerinde uygun doğrulamalar ve kontroller uygulayarak, sınıflandırma, ölçüm ve değer düşüklüğü için güncellenmiş bir çerçeve sağlamak üzere yönetim ortamını geliştirmiştir. Bu güncellenmiş çerçeve kapsamındaki spesifik süreç ve iş kontrolleri, birleştirilmekte ve son halleri verilmektedir. Beklenen Kredi Değer Düşüklüğü hesaplama sürecinin yönetimi, Risk ve Finans birimleriyle paylaşılmaktadır.

Finansal Varlıkların ve Yükümlülüklerin Sınıflandırılması ve Ölçümü

UFRS 9'a göre bir kuruluşun iş modeli ve bir finansal aracın akdi nakit akımları, finansal tablolarındaki sınıflandırılmasını ve ölçümünü belirleyecektir. İlk kayıttan sonra her finansal varlık, ya gerçeğe uygun değer farkı kar / zarara yansıtılan ('FVTPL'), ya amortismanına tabi tutulmuş maliyetten, ya da Diğer Kapsamlı Gelirler arasında gerçeğe uygun değerden ('FVOCI') sınıflandırılacaktır. UFRS 9 kapsamındaki zorunluluklar mevcut UMS 39 kuralları kapsamındaki değerlendirmelerden farklı olduğundan, belli varlıkların gerçeğe uygun değerini seçip seçmeme opsiyonları dahil olmak üzere, UMS 39 kapsamında finansal varlıkların sınıflandırma ve ölçümüne göre bazı farklılıklar olacaktır. Finansal yükümlülüklerin UFRS 9 kapsamındaki sınıflandırma ve ölçümü, mevcut zorunluluklara göre büyük ölçüde değişmeden kalmaktadır.

2015 yılında Grup, UFRS 9 sonucunda ortaya çıkması muhtemel sınıflandırma ve ölçüm değişikliklerini belirlemek için iş modellerinin ve bu iş modelleri içerisindeki finansal varlıkların akdi nakit akımı niteliklerinin ilk tespitini yapmıştır. Yapılan analizler sonucunda, 2016 yılında Grup, amortismanına tabi tutulmuş maliyetten ya da diğer kapsamlı gelirlerde gerçeğe uygun değerden ölçülen, ve UFRS 9 değer düşüklüğü kurallarına tabi olacak finansal varlıklar popülasyonu belirlemiştir. 2017 yılında Grup, iş modeli değerlendirmelerini güncellemiş ve tamamlanmamış sınıflandırma kararlarını tamamlamıştır. Alım satım amacıyla elde tutulan hisse senedi yatırımlarının ilk kaydında, Grup, yatırım bazında, sonraki gerçeğe uygun değer değişikliklerini OCI'de sunmayı gayrikabili rücu seçebilir. Grup böyle seçimler yapmamıştır.

İhraç edilen tahvil yükümlülükleri gerçeğe uygun değerden tayin edildiğinde, bir kuruluşun kendi kredi riskine atfedilebilir gerçeğe uygun değer hareketleri, Gelir Tablosunda değil, Diğer Kapsamlı Gelirler arasında kaydedilecektir. Standart ayrıca, UFRS 9'un tam olarak benimsenmesinden önce, Grup'un gerçeğe uygun değer hareketlerini Diğer Kapsamlı Gelirler arasında kredi riskinde gösterilmesini erkenden uygulamayı seçmesine de izin vermektedir. UFRS 9 AB tarafından henüz onaylanmadığından, Grup bu zorunluluğu erkenden benimsememiştir.

Finansal varlıkların değer düşüklüğü

UFRS 9 kapsamındaki değer düşüklüğü zorunlulukları, amortismanına tabi tutulmuş maliyetten veya FVOCI üzerinden ölçülen borçlanma senetleri için, ve kredi taahhütleri ve finansal garantiler gibi bilanço dışı kredi verme taahhütleri (bundan böyle bu notta topluca finansal varlıklar olarak anılacaktır) için uygulanmaktadır.

Değer düşüklüğü zararlarının ve karşılıklarının tespiti, UMS 39 kapsamında tanımlanmış bir zarar olayı gerçekleştiğinde, UFRS 9 kapsamında kredi değer düşüklüğünün kabul edildiği gerçekleşmiş kredi zararı modelinden, finansal varlığın ilk kaydından (veya Grup'un kredi taahhüdüne veya finansal garantiye taraf haline geldiği tarihten) itibaren, UFRS 9 kapsamında o zamanki muhtemel kredi değer düşüklüğüne dair beklentilere dayalı olarak karşılık ayrılan 'beklenen zarar modeline' geçmiştir. IAS 39 kapsamında Grup, öncelikle münferiden önemli olan krediler için değer düşüklüğünün objektif kanıtı bulunup bulunmadığını değerlendirmektedir. Sonra münferiden önemli olmayan kredileri ve önemli olan fakat münferit değerlendirmede değer düşüklüğünün objektif kanıtı bulunmayan kredileri topluca değerlendirmektedir.

UFRS 9 kapsamında, ihraç edilen veya alınan finansal varlıklar için Grup, eğer raporlama tarihindeki kredi riski ilk kayıttan itibaren önemli ölçüde artmamışsa, 12 aylık beklenen kredi zararları kadar zarar karşılığı ayırmaktadır (1. Aşama). Bu tutar, sonraki 12 ayda muhtemel olan temerrüt olaylarından doğması beklenen kredi zararlarını temsil etmektedir.

UFRS 9, kredi riskinde önemli artış yaşamış sayılan finansal varlıkların (2. Aşama) ve raporlama tarihinde kredi değer düşüklüğüne uğramış finansal varlıkların için (3. Aşama) geri kalan ömrü boyunca kredi zararlarının ("ömür boyu beklenen zararlar") kaydedilmesini gerektirmektedir.

3. Aşamaya taşınacak kredi değer düşüklüğüne uğramış finansal varlıkların temel tanımı olarak Grup, CRR Madde 178'de belirtilen temerrüt tanımını uygulamaktadır. Beklenen kredi zararlarını UFRS 9 uyumlu olarak ölçmek için, makro-ekonomik faktörlerin de aralarında bulunduğu ileriye dönük bilgiler hesaba katılmaktadır.

Ömür boyu beklenen kredi değer düşüklükleri, bir finansal aracın beklenen ömrü boyunca temerrüt olaylarını temsil etmektedir. Grup, risk yönetimi amacıyla daha uzun bir süreyi dikkate alsa dahi, beklenen kredi değer düşüklüğünü, kredi riskine maruz olduğu maksimum akdi dönem (borç alanın varsa uzatma opsiyonları dâhil) boyunca temerrüt riskini dikkate alarak ölçmektedir. Maksimum akdi dönem tespitinde, Grup'un, bir avansın geri ödenmesini talep etme veya bir kredi taahhüdünü veya garantiyi feshetme hakkı kazandığı tarih dikkate alınmaktadır.

Perakende kredili mevduatlar, kredi kartları ve belli kurumsal rotatif krediler normalde hem kredi hem de çekilmemiş kredi taahhüdü bileşeni içermektedir ve bu gibi durumlarda Grup'un akdi olarak geri ödeme talep etme ve çekilmemiş kredi taahhüdünü iptal etme imkânı, Grup'un kredinin akdi koşullarına göre kredi değer düşüklüğüne maruz kalmasını sınırlandırmamaktadır. Bu kredilerin sabitlenmiş bir vadesi veya geri ödeme yapısı bulunmaktadır ve kolektif esasa göre yönetilmektedir. Grup bu kredileri derhal iptal etme imkânına sahip olmakla birlikte, bu akdi hak normal gündelik kredi riski yönetimi sürecinde kullanılmamakta, sadece kredinin kredi riskinde bir artıştan Grup'un haberdar olduğu zaman kullanılmaktadır. Dolayısıyla, bu krediler için Grup, beklenen kredi değer düşüklüğünü, maksimum akdi vadeden daha uzun bir vade üzerinden ölçmektedir. Bu daha uzun süre, kredi değer düşüklüğünü hafifletmek için Grup'un almayı beklediği kredi riski yönetimi aksiyonları dikkate alınarak tahmin edilmektedir. Bu kredi riski yönetimi aksiyonları arasında limitin düşürülmesi ve kredinin iptali bulunmaktadır.

Grup, beklenen kredi zararlarını ölçmek için, temerrüt olasılığı ("PD"), temerrüt halinde kayıp ("LGD") ve temerrüde maruz pozisyon ("EAD") olmak üzere üç ana bileşen kullanmaktadır. Dolayısıyla Grup, işlem düzeyinde mümkün olduğu kadar Basel IRBA kapsamında sermaye talebi tespiti için kullanılan mevcut parametrelerden ve dâhili risk yönetimi uygulamalarından yararlanmaktadır. UFRS 9 açısından kredi zararı karşılıkları, temerrüt halinde beklenen bakiye ve ilgili amortisman profili ve de finansal varlığın beklenen ömrü dahil ancak bunlarla sınırlı olmaksızın çeşitli temel niteliklerden etkilenmektedir. Bunun sonucunda, 2. aşama finansal varlıklar için kredi zararı karşılıkları, beklenen ömür boyu veya beklenen EAD ile birlikte artmaktadır. Gelecekteki ekonomik koşullara dair tahminlerin, beklenen kredi zararları ölçümüne dâhil edilmesi de her aşama için kredi zararı karşılıkları üzerinde bir etkiye yol açmaktadır. Ömür boyu beklenen kredi zararlarını hesaplamak için Grup'un hesaplaması, ekonomik tahminleri yansıtan taşıma matrislerinden, tekabül eden ömür boyu PD'lerinin elde edilmesini içermektedir. Bir finansal varlığın kredi değer düşüklüğüne uğrayıp uğramadığını ve dolayısıyla 3. Aşamada sınıflandırılıp sınıflandırılmaması gerektiğini belirlemek için, gelecekteki tahmini nakit akımları üzerinde yıkıcı etkisi olan bir veya daha fazla olayı belirlenmelidir.

UFRS 9 kapsamında, bir finansal aracın kredi riskinin (yani temerrüt riskinin) ilk kaydından sonra önemli ölçüde artıp artmadığını belirlerken Grup, alakalı olan ve gereksiz maliyet veya emek harcamaksızın temin edilebilen makul ve desteklenebilir bilgileri dikkate almaktadır. Bu, Grup'un tarihsel deneyimine dayalı nicel ve nitel bilgileri, kredi riski değerlendirmesini ve aşağıda bahsedilen ileriye dönük bilgileri (makro-ekonomik faktörler dâhil) içermektedir.

Grup, belli bir finansal aracın kredi riskinin ilk kaydından itibaren önemli ölçüde artıp artmadığını tespit etmek için hem nicel hem de nitel süreçler içeren bir çerçeve oluşturmuştur. Grup'un çerçevesi, iç kredi riski yönetimi sürecine paraleldir. Grup'un nicel süreçleri, raporlama tarihindeki fiili ömür boyu PD'yi, ilk kayıt tarihindeki ilk beklentilerle karşılaştırmaktadır. Eğer cari beklentiler ışığında bir işlemin geri kalan ömrü boyunca PD'si, ilk beklentilere dayalı eşik notunun PD'sini aşarsa, işlem önemli ölçüde bozulmuş sayılmaktadır. Portföy bazında tespit edilen ve yıllık olarak doğrulanan eşik notu, işlemin ilk derecelendirmesinden ve başlangıçta mevcut olan ileriye dönük bilgilerden elde edilen ileriye dönük not dağılımının bir yüzdelik dilimine tekabül etmektedir. Grup'un nitel süreçleri, finansal varlıkların kredi riskinin önemli ölçüde artıp artmadığını Grup'un tespit etmesine imkân sağlayan mevcut risk yönetimi göstergelerinden (ör. izleme listeleri, workout departmanınca yönetim ve süre uzatımı tetikleyicileri) yararlanmaktadır. Ayrıca finansal varlıklar, vadesini 30 gün geçmesi halinde 2. Aşamaya aktarılmaktadır.

UFRS 9 kapsamında, bir finansal varlığın koşulları değiştirildiğinde ve değişiklik onun muhasebe kayıtları dışına çıkarılmasına yol açmazsa, orijinal akdi nakit akımları ile, değiştirilen nakit akımları arasındaki farkın, orijinal Etkin faiz oranından ("EIR") indirgenmiş hali olarak bir kazanç veya zarar, gelir tablosuna yansıtılmaktadır. Değişiklik yapılan finansal varlıklar için, varlığın riskinin önemli ölçüde artıp artmadığının tespiti, aşağıdakilerin karşılaştırmasını yansıtır:

- değiştirilen koşullara göre raporlama tarihinde geri kalan ömür boyu PD; ve
- ilk kayıttaki verilere ve orijinal akdi koşullara göre tahmin edilen, geri kalan ömür boyu PD.

Genel olarak süre uzatımı, temerrüdün ve kredi değer düşüklüğünün nitel bir göstergesidir ve süre uzatımı beklentileri, kredi riskinde önemli bir artış olup olmadığını değerlendirilmesi ile ilgilidir. Süre uzatımı sonrasında, riskin artık 3. aşamada görülmemesi veya riskin 1. aşamaya döneceği şekilde PD'nin düşmüş sayılması için müşterinin belli bir süre boyunca sürekli iyi ödeme davranışı göstermesi gerekmektedir.

UFRS 9, münferiden önemli olan veya münferiden önemli olmayan finansal varlıklar arasında ayırım yapmamaktadır. Dolayısıyla Grup, kredi değer düşüklüğü karşılığını münferit işlem bazında ölçmeye karar vermiştir. Benzer şekilde, finansal varlıkları 1, 2 ve 3. Aşamalar arasında aktarmak için değerlendirme de münferit işlem bazında yapılmaktadır. UMS 39 kapsamındaki güncel değer düşüklüğü yaklaşımı hakkında detaylı bilgi için lütfen bakınız Not 1 "Önemli Muhasebe Politikaları ve Kritik Muhasebe Tahminleri".

UFRS 9 sonucunda, kredi zararları, Deutsche Bank Araştırma bölümünün sağladığı geleceğe dönük makro-ekonomik senaryoları dikkate alan makul ve desteklenebilir ileriye dönük bilgilere dayalı olduğundan, sübjektivitede artış olmuştur. Bu makro-ekonomik senaryolar sürekli olarak izlenmekte ve Grup'un beklenen kredi zararı hesaplaması için kullanılmayan yanı sıra, bu bilgiler Grup'un sermaye planlamasının ve stres-testinin de temelini oluşturmaktadır. Deutsche Bank Araştırma bölümü tarafından sağlanan bu bilgiler, UFRS 9 zorunluluklarına uyum sağlamak için gereken değişikliklerle birlikte Grup'un stres testi altyapısından yararlanmak suretiyle, geleceğe dair olası senaryoları oluşturmak için kullanılmaktadır. Grup, sermaye tahmini ve stres-testi süreçleri ile ilgili belli sinerjiler tespit etmiştir ve bulunabilecek fırsatları dikkate almaya devam edecektir. Geçiş etkisi ve UFRS 9'un sürekli uygulanmasından doğan etkiler, Grup'un 2018 yılı ve sonrasında dair sermaye planlamasına yansıtılmaktadır. Makro-ekonomik faktörlerin de aralarında bulunduğu ileriye dönük bilgilerin ve olağanüstü faktörleri hesaba katarak yapılan düzeltmelerin genel kullanımı, Grup'un Risk ve Finansal Kredi Değer düşüklüğü Karşılığı Forumu tarafından izlenmektedir.

Bir finansal varlık, eğer ilk kayıt noktasında değer düşüklüğünün objektif kanıtı varsa, yani kredi riski yönetiminde temerrüt notu verilmişse, alım veya başlatma anında kredi değer düşüklüğüne uğramış sayılır. Bu temerrüde düşmüş finansal varlıklar, Alınan veya Kredi Değer Düşüklüğüne Uğramış (POCI) finansal varlıklar olarak adlandırılmakta ve başlangıçta gerçeğe uygun değerlerinden (normalde ömür boyu beklenen kredi değer düşüklüğü beklentilerinin dahil edildiği Alım Fiyatından) kaydedilmekte ve dolayısıyla ilk kayıta ayrı bir kredi değer düşüklüğü karşılığı kaydedilmemektedir. Sonradan, POCI finansal varlıklar, ömür boyu beklenen kredi değer düşüklüğünü yansıtmak üzere ölçülmektedir, ve ömür boyu beklenen kredi değer düşüklüğünde yaşanan pozitif veya negatif olsun sonraki bütün değişiklikler, gelir tablosunda kredi değer düşüklüğü karşılığının bir bileşeni olarak kaydedilmektedir. POCI finansal varlıklar ancak 3. aşamada sınıflandırılabilir.

1. aşamadaki ve 2. aşamadaki finansal varlıklar için Grup, faiz gelirlerini, brüt defter değerine EIR uygulayarak (yani beklenen kredi değer düşüklüğü için kesinti yapmadan) hesaplamaktadır. 3. aşamadaki finansal varlıklar için faiz geliri, amortismanına tabi tutulmuş maliyete (yani brüt defter değeri eksi değer düşüklüğü karşılığı) EIR uygulamak suretiyle hesaplanmaktadır. Sadece POCI olarak sınıflandırılan finansal varlıklar için faiz gelirleri, bu POCI varlıkların amortismanına tabi tutulmuş maliyetine, kredi düzeltmesi yapılmış (kredi değer düşüklüğünün devamına dair ilk beklentiye dayalı) EIR uygulamak suretiyle hesaplanmaktadır. UFRS 9 sonrasında UMS 1'deki güncellemeler sonucunda Grup, etkin faiz yöntemi kullanılarak hesaplanan faiz gelirlerini, gelir tablosunda ayrıca gösterecektir.

UFRS 9'un, yukarıda belirtildiği üzere kredi zararı karşılıklarının genel seviyesinde bir artışa yol açacağı tahmin edilmektedir. Tahmin edilen bu artış, ilk kayıtdan itibaren kredi riski önemli ölçüde artmamış olan araçlardan 12 aylık beklenen kredi zararları kadar bir karşılık kaydetme zorunluluğundan, ve ömür boyu beklenen zararlar uygulamasının yapılması gereken finansal varlıklar popülasyonunun daha geniş olmasından kaynaklanmaktadır.

Risken korunma muhasebesi

UFRS 9 ayrıca, risken korunma muhasebesini risk yönetimi uygulamalarıyla uyumlu hale getirmeyi amaçlayan yeni risken korunma muhasebesi kuralları da içermektedir. Genel olarak, mevcut kurallar kapsamındaki bazı kısıtlamalar kaldırılmış, ve daha geniş çeşitlilikte risken korunma araçları ve koruma sağlanan unsurlar risken korunma muhasebesine uygun hale gelmiştir. UFRS 9, UFRS 9 risken korunma muhasebesinin benimsenmesini ertelemek ve UMS 39 risken korunma muhasebesi ile devam etmek için bir muhasebe politikası seçimi içermektedir. Grup bu muhasebe politikası seçimini yapmaya karar vermiştir, dolayısıyla UFRS 9'un yürürlük tarihi olan 1 Ocak 2018 itibarıyla UFRS 9 risken korunma muhasebesini benimsemeyecektir. Ancak Grup, UFRS 7'deki güncellemeler, "Finansal Araçlar: Açıklamalar" ile ilgili olarak UFRS 9 gereği revize edilen risken korunma muhasebesi açıklamalarını uygulayacaktır.

UFRS 9 "Negatif Tazminat ile Erken Ödeme Özelliklerinde" Güncellemeler

Ekim 2017'de IASB, UFRS 9'da "Finansal Araçlar", negatif tazminat denilen unsuru bulunan belli peşin-ödenbilir finansal varlıkları (iki yönlü bozma maddesi olarak da bilinmektedir), eğer erken ödeme tutarı, ödenmemiş anapara ve faizi ve makul tazminatı büyük ölçüde temsil ediyor ise, amortismanına tabi tutulmuş maliyetten veya gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelirlere yansıtılan olarak ölçmesine izin veren bir güncelleme yayınlamıştır. Makul tazminat pozitif veya negatif olabilir. Bu güncellemeden önce, bu negatif tazminat özelliği olan finansal varlıklar, anapara ve faiz ödemeleri testini geçememekte ve zorunlu olarak gerçeğe uygun değer farkı kar/zarara yansıtılarak ölçülmek zorunda idi. Güncelleme, 1 Ocak 2019'da veya sonrasında başlayan yıllık dönemler için geçerli olacak olup, erkenden benimsenmesine izin verilmektedir. Grup bu güncellemeyi, AB tarafından onaylanması sonrasında 2018 yılı içinde erkenden benimsemeyi beklemektedir. Güncellemenin, Grup'un konsolide finansal tabloları üzerinde önemli bir etkisi olmayacaktır.

UFRS 15 Müşterilerle Sözleşmelerden Gelirler

Mayıs 2014'te IASB, gelirin ne zaman ve nasıl kaydedildiğini belirleyen, fakat UMS 39/ UFRS 9 kapsamında finansal araçların gelir kaydını etkilemeyen UFRS 15'i "Müşterilerle Sözleşmelerden Gelirler" yayımlamıştır. IASB, UFRS 15'te sonraki güncellemeleri Eylül 2015'te ve ilave netleştirmeyi de Nisan 2016'da yayımlamış. Yeni zorunluluklar, halen UFRS kapsamında gelir kaydına dair olan çok sayıda diğer UFRS standardının ve yorumların yerini almış, ve müşterilerle yapılan bütün sözleşmelere uygulanacak ilke bazlı beş adımlı tek bir model getirmiştir. Standart ve güncellemeleri ayrıca kuruluşların, finansal tabloların kullanıcılarına daha bilgilendirici ve alakalı açıklamalar sağlamasını zorunlu kılmaktadır. Grup, finans ve iş birimlerinden konunun uzmanlarını içeren ve merkezi şekilde yönetilen bir UFRS 15 programı başlatmıştır. Grup'un UFRS 15'i uygulaması, her tür komisyon ve ücret gelirinin, yeni beş adımlı gelir kaydı modeline uygun olarak detaylı analizinden oluşmaktadır. Grup'un konsolide finansal tabloları üzerinde önemli bir etki tespit edilmemiştir. Zorunluluklar, 1 Ocak 2018'de veya sonrasında başlayan yıllık dönemler için geçerlidir. Standart ve güncellemeleri AB tarafından onaylanmıştır.

UFRS 16 Kiralamalar

Ocak 2016'da IASB, tek bir kiralayan muhasebe modeli getiren ve dayanak varlık düşük değerde olmadıkça kiralayanın 12 aydan daha uzun süreli bütün kiralamalar için varlıkları ve yükümlülükleri muhasebeleştirilmesini gerektiren UFRS 16 "Kiralamalar" yayımlamıştır. Bir kiralayan, kiralanılan dayanak varlığı kullanma hakkını temsil eden kullanma-hakkı varlığı ve kira ödemeleri yapma vebesini temsil eden bir kira yükümlülüğü kaydetmek zorundadır. Kiraya verenler için mevcut muhasebede sadece ufak değişiklikler olacaktır. Standart ayrıca, kuruluşların, finansal tablo kullanıcılarına daha bilgilendirici ve konuyla alakalı açıklamalar vermesini de gerektirmektedir. UFRS 16, 1 Ocak 2019'da veya sonrasında başlayan yıllık dönemler için geçerlidir. Grup, UFRS 16'nın etkisini halen değerlendirmektedir. Standart AB tarafından onaylanmıştır.

UFRS 17 Sigorta Sözleşmeleri

Mayıs 2017'de IASB, standardın kapsamındaki sigorta sözleşmelerinin kayıt, ölçüm, sunum ve açıklaması için ilkeleri belirleyen UFRS 17'yi "Sigorta Sözleşmeleri" yayımlamıştır. UFRS 17, şirketlere, sigorta sözleşmelerini ulusal muhasebe standartlarına göre muhasebeleştirmeye devam etme imkânı tanımış ve çok sayıda farklı yaklaşıma yol açmış olan UFRS 4'ün yerini almaktadır. UFRS 17, UFRS 4'ün yarattığı problemleri, bütün sigorta sözleşmelerinin tutarlı bir şekilde muhasebeleştirilmesini zorunlu kılarak çözmüş ve hem yatırımcılara hem de sigorta şirketlerine faydalı olmuştur. Sigorta yükümlülükleri, tarihsel maliyet yerine cari değerler kullanılarak muhasebeleştirilecektir. Bilgiler düzenli olarak güncellenecek, finansal tabloların kullanıcılarına daha yararlı bilgi sağlayacaktır. UFRS 17, 1 Ocak 2021'de veya sonrasında başlayan yıllık dönemler için geçerlidir. Grup'un güncel iş faaliyetlerine istinaden, başlangıçta UFRS 17'nin, Grup'un konsolide finansal tabloları üzerinde önemli bir etkisi olmayacağı tahmin edilmektedir. Standart henüz AB tarafından onaylanmamıştır.

03- Satın Almalar ve Elden Çıkarmalar

Şirket Birleşmeleri

2017, 2016 ve 2015 yıllarında Grup, şirket birleşmesi olarak muhasebeleştirilen herhangi bir satın alma işlemi gerçekleştirilmemiştir.

Kontrolü Elde Tutmaya Devam Etmek Suretiyle Yapılan Azımlık Payı Satın Almaları ve Elden Çıkarmalar

2017 ve 2016 yıllarında Grup'un ilişkili bağlı kuruluşları üzerinde kontrolün kaybına yol açmayan şekilde azımlık payı iktisap veya satışı gerçekleştirilmemiştir.

Elden Çıkarılanlar

2017, 2016 ve 2015 yıllarında Grup, çok sayıda bağlı kuruluşun/şirketin satışını tamamlamıştır. Bu elden çıkarma işlemleri esasen Grup'un önceden satılmak üzere elde tutulan olarak sınıflandırdığı işletmelerini içermektedir. Dolayısıyla, 2017 yılında elden çıkarılanlar arasında, Grup'un Arjantin'deki bağlı kuruluşu Deutsche Bank S.A. ve Sal. Oppenheim'in Lüksemburg merkezli fon yönetimi ve saklama işi bulunmaktadır. 2016 yılında elden çıkarılanlar, Abbey Life ve Maher Terminals Port Elizabeth'in satışlarıdır. 2015 yılında elden çıkarılanlar, esasen Maher Terminals'in Kanada'daki liman operasyonlarının satışından oluşmuştur. Bu işlemler hakkında daha fazla detay için lütfen bakınız Not 26 "Duran varlıklar ve Satılmak üzere Elde Tutulan Satılacak Gruplar" aralarında bulunduğu. Bu satışlar karşılığında tahsil edilen toplam nakit bedel 2017, 2016 ve 2015'te sırasıyla 129 milyon Euro, 2.0 milyar Euro ve 555 milyon Euro olmuştur. Aşağıdaki tabloda, bu satışlara dahil olan varlıklar ve yükümlülükler gösterilmektedir.

m. €	2017	2016	2015
Nakit ve nakit benzeri varlıklar	47	0	0
Geri kalan bütün varlıklar	848	14,858	443
Elden çıkarılan toplam varlıklar	895	14,858	443
Elden çıkarılan toplam yükümlülükler	814	12,250	52

04- Faaliyet bölümleri ve İlgili Bilgiler

Faaliyet bölümleri ile ilgili aşağıdaki bilgiler, faaliyet bölümlerinin, tepe yönetim (yani Deutsche Bank Yönetim Kurulu) tarafından faaliyet bölümlerine kaynak tahsis etmek ve finansal performansını değerlendirmek için kuruluşların düzenli olarak gözden geçirilen bileşenleri hakkındaki dâhili raporlara dayalı olarak sunumunu gerektiren "yönetim yaklaşımına" göre hazırlanmıştır.

Faaliyet Bölümleri

Grup'un faaliyet bölümü raporlaması, bölümlerin finansal performans değerlendirmesinin ve bölümlere kaynak tahsisinin esasını oluşturan dâhili yönetim raporlama sistemlerindeki organizasyonel yapıyı izler. Genellikle, organizasyonel yapıdaki küçük çaplı değişiklikler nedeniyle önceki dönemin karşılaştırmalı sunumunda bazı rakamlar, Grup'un yönetim raporlama sistemlerinde dikkate alınması halinde yeniden ifade edilmiştir.

2017 yılının ikinci çeyreğinden başlayarak, 5 Mart 2017'de duyurulmuş olan stratejimize uygun olarak ticari faaliyetlerimiz aşağıdaki faaliyet bölümlerden oluşan yeni bir bölüm yapısı ile yeniden organize edilmiştir:

- Kurumsal & Yatırım Bankası ("KYB"),
- Özel & Ticari Banka ("ÖTB"),
- Deutsche Varlık Yönetimi ("Deutsche VY"),

Deutsche Bank'ın önceden raporlanan faaliyet bölümü bilgileri ile karşılaştırmalı olarak temel değişiklikler aşağıda belirtilmiştir.

Kurumsal & Yatırım Bankası ("KYB") –Yeni kurumsal bölüm "Kurumsal & Yatırım Bankası", eski faaliyet bölümleri "Global Piyasalar" ve "Kurumsal & Yatırım Bankacılığı" birleştirmektedir. Banka'nın Kurumsal Finansman, Global Piyasalar ve Global İşlem Bankacılığı işlerinden oluşmaktadır.

Özel & Ticari Banka ("ÖTB") – "Özel & Ticari Banka" kurumsal bölümü, Deutsche Bank'ın ve önceden ayrıca raporlanmakta olan Postbank'ın özel ve ticari müşterileri ile yürütülen işleri, ve varlıklı müşteriler, vakıflar ve aile ofisleri ile yürütülen servet yönetimi faaliyetlerini birleştirmektedir.

Deutsche Varlık Yönetimi ("Deutsche VY") – Deutsche Varlık Yönetimi kurumsal bölümü, önemli ölçüde değişmeden kalmış olup, Deutsche Bank'ın varlık yönetimi faaliyetlerini içermektedir. Bireysel yatırımcılara ve onlara hizmet veren kuruluşlara yatırım çözümleri sağlamaya odaklanmaktadır.

Önceden Konsolidasyon & Düzeltmeler altında raporlanmakta olan ve faaliyet bölümlerimize dağıtılmış esasa göre yansıtılmakta olan belli Altyapı fonksiyonları, faaliyet bölümlerimize daha yakından entegre edilmiştir.

2017 yılından itibaren, Temel Faaliyet Dışı Operasyonlar Birimi (NCOU) ayrı bir bölüm olarak ortadan kalkmıştır. 31 Aralık 2016 itibarıyla geri kalan varlıklar artık bunlara tekabül eden faaliyet bölümleri tarafından, ağırlıklı olarak Kurumsal & Yatırım Bankası ve Özel & Ticari Banka tarafından yönetilmektedir.

Faaliyet Bölümü Karının veya Zararının Ölçümü

Faaliyet Bölümü raporlaması, faaliyet bölümü sonuçlarının, "Yönetim Raporu: Operasyonel ve Finansal İnceleme: Deutsche Bank Grubu: Kurumsal Bölümler: Konsolidasyon & Düzeltmeler" kısmında sunulduğu üzere, faaliyet bölümlerinin ve konsolide finansal tabloların sonuçlarının mutabakatını da içeren yönetim raporlama yöntemlerine dayalı olarak sunulmasını gerektirmektedir. Her faaliyet bölümü hakkında verilen bilgiler, faaliyet bölümünün kar veya zararı, varlıkları ve diğer bilgiler hakkındaki dahili raporlara dayalıdır ve bunlar tepe yönetim tarafından düzenli olarak gözden geçirilmektedir. Faaliyet Bölümlerinin varlıkları, Grup'un iç yönetim raporlamasında konsolide bakış açısına dayalı olarak gösterilmektedir, yani rakamlar faaliyet bölümleri arasındaki bakiyeleri içermemektedir.

Grup'un yönetim raporlamasında UFRS ile uyumlu olmayan muhasebe yöntemleri nadiren kullanılmakta olup, ya değerlendirme ya da sınıflandırma farklarını yansıtır. En büyük değerlendirme farkları, yönetim raporlamasında gerçeğe uygun değer ölçümüne karşılık UFRS kapsamında amortisman tabii tutulmuş maliyet ve kendi hisselerimizin alım-satım sonuçlarının yönetim raporlamasında gelirlerde (esasen KYB'de), UFRS kapsamında ise özkaynaklarda kaydedilmesi ile ilgilidir. Ana sınıflandırma farkı, azınlık hakları ile ilgili olup, gelirlerden, kredi değer düşüş karşılıklarından, faiz dışı giderlerinden ve gelir vergisi giderlerinden azınlık hissedarlarının payını temsil eder. Azınlık payları yönetim raporlamasında işletmelerin vergi öncesi karının bir bileşeni olarak (ve Konsolidasyon & Düzeltmelerde [K&D] ters kayıtla) raporlanırken, UFRS kapsamında net karın tahsisinin bir bileşeni olarak raporlanır.

Grup'un iş faaliyetlerinin özellikleri çok çeşitli olduğu ve faaliyetleri birbiriyle entegre olduğu için, gelir ve gider kalemlerini faaliyet bölümleri arasında dağıtmak için belli tahminlerde ve muhakemelerde bulunulmuştur.

Yönetim raporlama sistemleri, Grup'un harici net faiz gelirlerini, kullanılan veya her faaliyet bölümünün faaliyetleriyle sağlanan fonlamanın değerine göre tahsis etmekte ve Grup'un toptan piyasalarda finansmana erişimine bakılarak transfer fiyatlandırması yapılmaktadır. Ayrıca, kendi sermaye fonlaması bulunan kanunen bağımsız birimleri olan rakiplerle karşılaştırılabilirliği korumak için Grup, her faaliyet bölümünün ortalama özkaynaklardaki payına paralel olarak konsolide sermayesine net varsayılan faiz alacağı tahsis etmektedir.

Yönetim, iç raporlama sisteminin bir parçası olarak özkaynak ve ilgili rasyolar için belli ölçüler kullanmaktadır, çünkü bu ölçülerin, faaliyet bölümlerinin finansal performansının daha kullanışlı bir göstergesini sunduğuna inanmaktadır. Grup, yatırımcılara ve analistlere, yönetimin Grup'un işlerini nasıl yönettiğini daha iyi kavramalarını sağlamak ve Grup'un sonuçlarını daha iyi anlamalarına imkan vermek için bu ölçüleri açıklamaktadır. Bu ölçüler arasında şunlar bulunmaktadır:

Ortalama Özkaynak tahsisi: 2017 yılından başlayarak Grup, sermaye tahsis metodolojisinde ayarlama yapmıştır. Özkaynaklar artık Grup'un faaliyet bölümlerine tamamen, her faaliyet bölümünün idari sermaye talebine dayalı olarak dağıtılmakta ve artık Grup'un Özkaynaklar Tier 1 oranına ve Grup'un kaldıraç oranına dair harici olarak duyurulan hedefleri karşılamak için gereken özkaynak tutarı ile sınırlandırılmamaktadır. İdari sermaye talebi, her faaliyet bölümünün, Grup'un Özkaynaklar Tier 1 oranına, Grup'un Kaldıraç oranına ve Grup'un Stres altında Sermaye Kaybına birleşik katkısını yansıtmaktadır. Üç boyutun her birindeki katkılar, Grup için görece önemlerini ve kısıtlılık düzeylerini yansıtmak üzere ağırlıklandırılmaktadır. Özkaynaklar Tier 1 oranına ve Kaldıraç oranına katkılar, CRR/CRD 4 kurallarının tam uygulandığı varsayımıyla, Risk-Ağırlıklı Varlıklar (RWA) ve Kaldıraç Oranına Maruz durum (LRE) üzerinden ölçülmektedir. Grup'un Stres altında Sermaye Kaybı, Grup'un tanımlı bir stres senaryosu altında genel ekonomik riske maruz olma durumunun bir ölçüsüdür. Şerefiye ve diğer maddi olmayan varlıklar, tahsis edilen maddi özkaynakların ve ilgili getirilerin tespitine imkân tanımak için, Grup'un faaliyet bölümlerine doğrudan atfedilmeye devam etmektedir. Özkaynaklar ve maddi özkaynaklar aylık bazda tahsis edilmekte ve çeyrekler bazında ve yılın tamamı için ortalaması alınmaktadır. 2015 ve 2016'da raporlanan bütün dönemler yeniden ifade edilmiştir.

Aralık 2015'te faaliyet bölümlerinin ortalama özkaynakları, dönem sonu için spot değerleri temsil etmektedir. Faaliyet bölümlerinin spot değerleri ile, ortalama Grup tutarı arasındaki fark, K&D'e yansıtılmaktadır.

2017 yılından itibaren Temel Faaliyet dışı Operasyonlar Biriminin (NCOU) ayrı bir kurumsal bölüm olarak varlığı sona erdiğinden, 2017 ortalama özkaynak tahsisi açısından, Temel Faaliyet dışı Operasyonlar Biriminin (NCOU) 2016 yıl sonundan bakiyeleri Konsolidasyon & Düzeltmelere (K&D) aktarılmıştır.

Net gelirlerin bir bileşeni olarak net faiz gelirleri, gelir vergileri öncesi kar (zarar) ve ilgili oranlar, Kurumsal & Yatırım Bankası için A.B.D.'de vergiden muaf menkul kıymetler için tamamen vergilendirilebilir-dengi esasına göre sunulmuştur. Bu, yönetimin, vergilendirilebilir ve vergiden muaf menkul kıymetlerin performansını, karşılaştırılabilir esasa göre ölçmesine imkan sağlamaktadır. Sunumdaki bu değişim, Kurumsal & Yatırım Bankası net faiz gelirlerinde 2017 yılının tamamı için 113.6 milyon Euro (2016 yılının tamamı için 126.4 milyon Euro, 2015 yılının tamamı için 122.8 milyon Euro) artışa yol açmıştır. Bu artış, Grup konsolide rakamlarında K&D'de ters kayıt ile dengelenmiştir. Net faiz gelirlerinin tamamen vergilendirilebilir-dengini belirlemede kullanılan vergi oranı, A.B.D.'de vergiden muaf menkul kıymetlerin çoğunluğu için %35'tir.

İşbu belgenin İngilizce'den Türkçe'ye tarafından tercüme edildiğini ve fotokopisi sunulan metnin gerçek ve aslına uygun bir çeviri olduğunu tasdik ederim
ELDA PASENSYA /Yemimli Çevirmen
SEMI DİL HİZMETLERİ
Tel: 0212 325 9898 Fax: 0212 281 42 59
e-mail: semi@atlas.net.tr

Faaliyet Bölümü Bazında Faaliyet Sonuçları

Faaliyet bölümlerinin sonuçları, ve UFRS kapsamında konsolide faaliyet sonuçları ile mutabakat için lütfen "Yönetim Raporu: Operasyonel ve Finansal İnceleme: Faaliyet Sonuçları: Faaliyet Bölümlerinin Sonuçları" kısmına bakınız.

Kuruluş Çapındaki Açıklamalar

Grup'un Kuruluş-Çapındaki Açıklamaları, dahili ve harici karşı taraflardan net gelirleri de kapsamaktadır. Dahili karşı taraflardan gelirlerin hariç tutulması, orantısız IT yatırımı gerektirir ve Banka'nın yönetim yaklaşımına paralel olmayacaktır. Net Gelir Bileşenlerimiz hakkında ayrıntılar için lütfen "Yönetim Raporu: Operasyonel ve Finansal İnceleme: Faaliyet Sonuçları: Kurumsal Bölümler" kısmına bakınız.

Aşağıdaki tablo, sırasıyla 31 Aralık 2017, 2016 ve 2015'te sona eren yıllara ilişkin olarak coğrafi bölge bazında toplam net gelirleri (kredi değer düşüş karşılıkları öncesi) göstermektedir. KYB, ÖTB, Deutsche VY ve NCOU için sunulan bilgiler, temelde Grup'un, gelirlerin kaydedildiği ofisinin yerine göre sınıflandırılmıştır. K&D bilgileri, bu alanın yönetim sorumluluğu merkezi olarak tutulduğu için, yalnızca global seviyede sunulmuştur.

m. €	2017	2016	2015
Almanya:			
Kurumsal & Yatırım Bankası	1,503	1,924	1,942
Özel & Ticari Banka	7,225	7,571	7,289
Deutsche Varlık Yönetimi	1,009	888	963
NCOU	0	221	105
Almanya Toplamı¹	9,737	10,604	10,299
İngiltere:			
Kurumsal & Yatırım Bankası	3,817	4,298	5,309
Özel & Ticari Banka	34	83	77
Deutsche Varlık Yönetimi	434	836	748
NCOU	0	(322)	(73)
İngiltere Toplamı	4,284	4,895	6,061
Avrupa'nın geri kalanı, Orta Doğu ve Afrika:			
Kurumsal & Yatırım Bankası	1,268	1,544	1,647
Özel & Ticari Banka	2,037	2,360	2,111
Deutsche Varlık Yönetimi	465	497	402
NCOU	0	23	9
Avrupa'nın geri kalanı, Orta Doğu ve Afrika Toplamı	3,770	4,425	4,169
Amerika (esasen Birleşik Devletler):			
Kurumsal & Yatırım Bankası	4,999	5,928	6,209
Özel & Ticari Banka	390	625	691
Deutsche Varlık Yönetimi	492	578	727
NCOU	0	(305)	754
Amerika Toplamı	5,881	6,826	8,381
Asya/Pasifik:			
Kurumsal & Yatırım Bankası	2,639	3,068	3,792
Özel & Ticari Banka	491	451	469
Deutsche Varlık Yönetimi	133	216	176
NCOU	0	1	0
Asya/Pasifik Toplamı	3,263	3,735	4,436
Konsolidasyon & Düzeltmeler	(488)	(471)	179
Konsolide net gelirler²	26,447	30,014	33,525

¹ Bütün Postbank operasyonları, devam eden sistem entegrasyonuna konu Alman operasyonları olarak açıklanmıştır.

² Konsolide net gelirler, faiz ve benzeri gelirlerden, faiz giderlerinden ve toplam faiz-dışı gelirlerden (net komisyon ve ücret gelirleri dahil) oluşmaktadır. Gelirler ülkelere, Grup'un muhasebe kaydı yapan ofisinin bulunduğu yere göre dağıtılmaktadır. Bir işlemin Grup'un defterlerindeki yeri bazen, Genel merkezinin veya müşterinin diğer ofislerinden farklıdır ve Grup'un işleme giren veya işleme yardımcı olan personelinin bulunduğu yerden farklıdır. Grup'un sıklıkla farklı yerlerdeki personelinin ve müşterilerinin ve diğer üçüncü şahısları içeren bir işlemi kaydetmesi, işlemin niteliği, düzenleyici kurum mülhazaları ve işlem proses mülhazaları gibi diğer mülhazalara bağlıdır.

İşbu belge, İngilizce'den Türkçe'ye tarafımdan tercüme edildiğini ve fotokopisi sunulan metnin gerçek ve aslına uygun bir çeviri olduğunu tasdik ederim.
ELDA PASENSYA / Zeminli Çevirmen
SEMİ DİL HİZMETLERİ
Tel: 0212 325 98 98 Fax: 0212 281 42 59
e-mail: semi@tilas.net.tr

Konsolide Gelir Tablosu Dipnotları

05- Net Faiz Gelirleri ve Gerçeğe Uygun Değer Farkı Kar / Zarara Yansıtılan Finansal Varlıklardan / Yükümlülüklerden Net Kazançlar (Zararlar)

Net Faiz gelirleri

mln. €	2017	2016	2015
Faiz ve benzeri gelirler:			
Nakit ve merkez bankası bakiyelerinden faiz geliri	1,070	433	88
Bankalar arası bakiyelerden (merkez bankaları dışında) faiz geliri	245	252	411
Yeniden satım sözleşmeleri uyarınca satılan merkez bankası fonları ve alınan menkul kıymetler	292	359	377
Satılmaya hazır finansal varlıklardan faiz gelirleri	1,083	1,313	1,292
Satılmaya hazır finansal varlıklardan temettü gelirleri	88	205	301
Krediler	11,941	12,311	12,219
Vadeye kadar elde tutulan menkul kıymetlerden faiz gelirleri	68	67	0
Diğer	1,406	1,417	782
Gerçeğe uygun değer farkı kar / zarara yansıtılmayan toplam faiz ve benzeri gelirler	16,193	16,357	15,470
Gerçeğe uygun değer farkı kar / zarara yansıtılan finansal varlıklar	7,899	9,279	10,496
Toplam faiz ve benzeri gelirler	24,092	25,636	25,967
Faiz giderleri:			
Faiz işleyen mevduatlar	2,833	2,583	2,764
Geri alım Sözleşmeleri uyarınca alınan merkez bankası fonları ve satılan menkul kıymetler	431	255	153
Diğer kısa vadeli borçlanmalar	135	179	229
Uzun Vadeli borç	1,795	1,759	1,480
Tröst imtiyazlı menkul kıymetler	413	437	568
Diğer	1,437	1,083	357
Gerçeğe uygun değer farkı kar / zarara yansıtılmayan toplam faiz giderleri	7,044	6,295	5,552
Gerçeğe uygun değer farkı kar / zarara yansıtılan finansal yükümlülükler	4,671	4,634	4,534
Toplam faiz giderleri	11,714	10,929	10,086
Net faiz geliri	12,378	14,707	15,881

Değer düşüklüğüne uğramış finansal varlıklardan kaydedilen faiz gelirleri, 31 Aralık 2017, 2016 ve 2015'te sona eren yıllarda sırasıyla 61 milyon Euro, 63 milyon Euro ve 67 milyon Euro'dur.

31 Aralık 2017'de sona eren yıla ait diğer faiz gelirleri arasında, Hedeflenen Daha Uzun Vadeli Yeniden Finansman Operasyonları II (TLTRO II)-programı kapsamında hükümet destekleri ile ilgili 116 milyon Euro bulunmaktadır.

Gerçeğe Uygun Değer Farkı Kar/Zarara Yansıtılan Finansal Varlıklardan/Yükümlülüklerden Net Kazançlar (Zararlar)

mln. €	2017	2016	2015
Alım-satım gelirleri:			
Satış & alım-satım (hisse senedi)	1,152	616	544
Satış & alım-satım (FIC)	3,969	3,448	3,750
Toplam Satış & alım-satım	5,122	4,064	4,294
Diğer alım-satım gelirleri	(1,748)	(3,517)	(420)
Toplam alım-satım gelirleri	3,374	547	3,874
Gerçeğe uygun değer farkı kar/zarara yansıtılan finansal varlıklardan/yükümlülüklerden net kazançlar (zararlar):			
Finansal aktif/yükümlülük kategorisi bazında dağılım:			
Geri satım/geri alım anlaşmaları kapsamında satın alınan/satılan menkul kıymetler	3	(3)	3
Ödünç alınan / ödünç verilen menkul kıymetler	(1)	1	0
Krediler ve kredi taahhütleri	(32)	(109)	(453)
Mevduatlar	(30)	(28)	0
Uzun Vadeli borçlar ¹	(398)	303	761
Diğer Gerçeğe uygun değer farkı kar/zarara yansıtılan finansal varlıklar/yükümlülükler	10	691	(344)
Gerçeğe uygun değer farkı kar/zarara yansıtılan olarak tayin edilen finansal varlıklardan/yükümlülüklerden Toplam net kazançlar (zararlar)	(448)	854	(32)
Gerçeğe uygun değer farkı kar/zarara yansıtılan finansal varlıklardan/yükümlülüklerden Toplam net kazançlar (zararlar)	2,926	1,401	3,842

Net faiz geliri ve gerçeğe uygun değer farkı kar/zarara yansıtılan finansal varlık/yükümlülüklerden net kazanç(zararın) Birleşik Genel Görünümü

mln. €	2017	2016	2015
Net faiz geliri	12,378	14,707	15,881
Alım satım gelirleri ¹	3,374	547	3,874
Gerçeğe uygun değer farkı kar/zarara yansıtılan olarak tayin edilen finansal varlıklardan / yükümlülüklerden net kazançlar (zararlar)	(448)	854	(32)
Gerçeğe uygun değer farkı kar/zarara yansıtılan finansal varlıklardan / yükümlülüklerden toplam net kazançlar (zararlar)	2,926	1,401	3,842
Gerçeğe uygun değer farkı kar/zarara yansıtılan olarak tayin edilen finansal varlıklardan / yükümlülüklerden toplam net faiz geliri ve net kazançlar (zararlar)	15,304	16,108	19,723
Satış & alım-satım (hisse senedi)	1,592	1,934	2,838
Satış & alım-satım (FIC)	4,707	5,210	5,987
Toplam Satış & alım-satım	6,299	7,144	8,826
Finansman	1,641	1,839	1,523
Global İşlem Bankacılığı	1,937	2,098	2,218
Geri Kalan Ürünler	(800)	(309)	(219)
Kurumsal & Yatırım Bankası	9,078	10,773	12,348
Özel & Ticari Banka	6,158	6,420	6,573
Deutsche Varlık Yönetimi	30	365	255
Faaliyet Dışı Operasyonlar Birimi	0	(1,307)	(362)
Konsolidasyon & Düzeltmeler	37	(143)	910
Toplam net faiz geliri ve gerçeğe uygun değer farkı kar/zarara yansıtılan finansal varlıklardan/yükümlülüklerden net kazançlar (zararlar)	15,304	16,108	19,723

¹ Alım satım gelirlerine, riskten korunma muhasebesi nitelikleri taşımayan türevlerden kazançlar ve zararlar dahildir.

İşbu belgenin İngilizce'den Türkçe'ye tarafımdan tercüme edildiğini ve fotokopisi sunulan metnin gerçek ve aslına uygun bir çeviri olduğunu tasdik ederim
ELDA PAŞENSYA / Yetimli Çevirmen
SEMI DİL HİZMETLERİ
 Tel: 0212 325 98 98 Fax: 0212 281 42 59
 e-mail: semi@atlas.net.tr

Grup'un alım-satım ve risk yönetimi işleri, faiz oranı araçlarında ve ilgili türevlerde önemli faaliyetler içermektedir. UFRS çerçevesinde, alım-satım amaçlı araçlardan ve gerçeğe uygun değer farkı kar/zarara yansıtılan finansal araçlardan kazanılan faiz ve benzeri gelirler (ör., kupon ve temettü gelirleri), ve net alım-satım pozisyonlarının fonlama maliyetleri, net faiz gelirlerinin bir parçasıdır. Grup'un alım-satım faaliyetleri, risk yönetimi stratejileri gibi çeşitli faktörlere bağlı olarak, net faiz geliri ile, gerçeğe uygun değer farkı kar/zarara yansıtılan finansal varlıklardan / yükümlülüklerden net kazançlar (zararlar) arasında, periyodik olarak değişebilmektedir. Yukarıdaki tabloda, net faiz geliri ve gerçeğe uygun değer farkı kar/zarara yansıtılan finansal varlıklardan/yükümlülüklerden net kazançlar (zararlar), grup bölümü bazında ve Kurumsal & Yatırım Bankası içerisinde ürün bazında birleştirilmektedir.

06- Komisyonlar ve Ücret Gelirleri

mln. €	2017	2016	2015
Komisyon ve ücret gelir ve giderleri:			
Komisyon ve ücret gelirleri	14,102	14,999	16,412
Komisyon ve ücret giderleri	3,100	3,255	3,647
Net komisyonlar ve ücret gelirleri	11,002	11,744	12,765
mln. €	2017	2016	2015
Net komisyonlar ve ücret gelirleri:			
Mütevelli faaliyetlerinden net komisyonlar ve ücretler	4,320	4,287	4,480
Menkul kıymetler underwriting ve diğer menkul kıymetler faaliyetlerinden net komisyonlar, aracılık ücretleri, 'mark-up'lar	2,985	3,305	4,134
Diğer müşteri hizmetlerinden net ücretler	3,698	4,152	4,151
Net komisyonlar ve ücret gelirleri	11,002	11,744	12,765

07- Satılmaya Hazır Finansal Varlıklardan Net Kazançlar (Zararlar)

mln. €	2017	2016	2015
Satılmaya hazır finansal varlıklardan net kazançlar (zararlar):			
Borçlanma senetlerinden net kazançlar (zararlar):	114	229	48
Elden çıkarmalardan net kazançlar (zararlar)	115	230	58
Değer düşüklükleri	(1)	(1)	(10)
Hisse senetlerinden net kazançlar (zararlar):	218	79	104
Elden çıkarmalardan/yeniden ölçüm net kazançlar (zararlar)	219	96	156
Değer düşüklükleri	(1)	(17)	(52)
Kredilerden net kazançlar (zararlar):	37	6	52
Elden çıkarmalardan net kazançlar (zararlar)	45	21	83
Değer düşüklükleri	(8)	(15)	(31)
Değer düşüklüklerinin ters kaydı	0	0	0
Diğer sermaye paylarından net kazançlar (zararlar):	110	339	1
Elden çıkarmalardan net kazançlar (zararlar)	137	348	14
Değer düşüklükleri	(27)	(9)	(13)
Satılmaya hazır finansal varlıklardan toplam net kazançlar (zararlar)	479	653	203

Lütfen ayrıca bu raporun Not 15 "Satılmaya Hazır Finansal Varlıklar" kısmına da bakınız.

İşbu belgeyi İngilizce'den Türkçe'ye tarafımdan tercüme edildiğini ve fotokopisi sunulan metnin gerçek ve aslına uygun bir çevirisi olduğunu tasdik ederim
ELDA PASENSYA /Yenijah Cevirmen
SEMI DİL HİZMETLERİ
 Tel: 0212 325 98 98 Fax: 0212 281 42 59
 e-mail: semi@atlas.net.tr

08- Diğer Gelirler

mln. €	2017	2016	2015
Diğer gelirler:			
Kredilerin kapatılmasından net kazançlar (zararlar)	19	(128)	237
Sigorta primleri ¹	4	89	108
Risken korunma muhasebesi niteliklerine sahip türevlerden net kar (zarar)	(609)	(370)	(910)
Konsolide edilen yatırımlar	0	362	470
Geri kalan diğer gelirler ²	112	1,100	763
Toplam diğer gelirler (zararlar)	(475)	1,053	669

¹ Ödenen reasürans primlerinden sonra net. Gelişme temelde 2016 yılında satılmış olan Abbey Life Assurance Company Limited'den kaynaklanmıştır.

² Duran varlıklar ve satılmak üzere elde tutulan gruplar ile ilgili olarak 31 Aralık 2017, 2016 ve 2015'te sona eren yıl için, sırasıyla (81) milyon Euro, 744 milyon Euro, ve 237 milyon Euro net kazanç (zarar) dahildir.

09- Genel ve İdari Giderler

mln. €	2017	2016	2015
Genel ve idari giderler:			
IT maliyetleri	3,798	3,872	3,664
Yerleşim, döşeme ve ekipman giderleri	1,849	1,972	1,944
Profesyonel hizmet ücretleri	1,769	2,305	2,283
İletişim ve veri hizmetleri	686	761	807
Seyahat ve temsil giderleri	405	450	505
Bankacılık ve işlem ücretleri	744	664	598
Pazarlama giderleri	309	285	294
Konsolide edilen yatırımlar	0	334	406
Diğer giderler ¹	2,414	4,812	8,129
Toplam genel ve idari giderler	11,973	15,454	18,632

¹ Hukuki ihtilaflarla ilgili olarak 2017'de 213 milyon Euro, 2016'da 2.4 milyar Euro ve 2015'te 5.2 milyar Euro tutarındaki giderler dahildir. Hukuki ihtilaflarla ilgili daha fazla detay için bakınız Not 29 "Karşılıklar".

10- Yeniden Yapılanma

Yeniden yapılanma, Grup'un ilk olarak Ekim 2015'te duyurulan, yıllara yaygın stratejisinin bir parçasını oluşturmaktadır ve Mart 2017'de ilave ayarlama ve güncelleme yapılmıştır. Stratejiyi uygulamak için, Banka'yı daha da güçlendirmeyi, büyüme sağlayacak konuma getirmeyi ve organizasyonel düzeni basitleştirmeyi amaçlayan tedbirler tanımlanmıştır. Tedbirler ayrıca, süreçleri optimize ederek ve düzene koyarak, ve sinerjilerden yararlanarak daha yüksek verimlilik sağlamak suretiyle, düzeltmeye tabi tutulmuş maliyetleri düşürmeyi de hedeflemektedir.

Yeniden yapılanma giderleri, işten çıkarma tazminatlarından, istihdamın sona ermesi nedeniyle henüz amortismanına tabi tutulmayan ertelenmiş ücret ödüllerinin hızlandırılmasını kapsayan ek giderlerden ve gayrimenkullerle ilgili sözleşme fesih maliyetlerinden oluşmaktadır.

mln. €	2017	2016	2015
Kurumsal & Yatırım Bankası	(82)	(292)	(128)
Özel & Ticari Banka	(360)	(141)	(585)
Deutsche Varlık Yönetimi	(6)	(47)	2
Faaliyet Dışı Operasyonlar Birimi	0	(4)	1
Toplam Net Yeniden Yapılanma Giderleri	(447)	(484)	(710)

mln. €	2017	2016	2015
Yeniden yapılandırma – Personelle ilgili	(430)	(491)	(663)
bunların içinden:			
İhbar Tazminatları	(402)	(432)	(602)
İstihdamın sona ermesi nedeniyle, henüz amortismanına tabi tutulmayan ertelenmiş ücret ödüllerinin hızlandırılması	(26)	(54)	(61)
Sosyal güvenlik	(2)	(5)	0
Yeniden yapılanma - Personelle ilgili olmayan	(17)	7	(46)
Toplam Net Yeniden Yapılanma Giderleri	(447)	(484)	(710)

Yeniden yapılanmayla ilgili karşılıkların tutarı, 31 Aralık 2017, 31 Aralık 2016 ve 31 Aralık 2015 için sırasıyla 696 milyon Euro, ve 741 milyon Euro ve 651 milyon Euro olmuştur. Yeniden yapılanmaya dair cari karşılıkların çoğunluğunun, önümüzdeki iki yıl içinde kullanılması beklenmektedir.

2017 yılında yeniden yapılanma yoluyla 2,045 tam zamanlı dengi (full-time equivalent "FTE") personel azaltılmıştır (2016: 1,451 ve 2015: 662).

Tam zamanlı dengi personel	2017	2016	2015
Kurumsal & Yatırım Bankası	502	356	237
Özel & Ticari Banka	1,054	453	141
Deutsche Varlık Yönetimi	38	101	22
Faaliyet Dışı Operasyonlar Birimi	0	0	1
Altyapı/Bölgesel Yönetim	451	541	261
Tam zamanlı dengi personel toplamı	2,045	1,451	662

11- Hisse Başına Kar

Hisse senedi başına temel kar tutarları, Deutsche Bank hissedarlarına atfedilebilen net karı (zararı), yıl içinde dolaşımda olan ortalama hisse senedi sayısına bölerek hesaplanır. Dolaşımdaki ortalama hisse senedi adedi, çıkarılmış ortalama hisse senedi adedi, eksi şirket bünyesinde tutulan kendi hisselerinin ortalama adedi ve fiziki olarak ödenen vadeli alım sözleşmeleri çerçevesinde iktisap edilecek olan ortalama hisse adedi, artı imtiyazsız hisse planları çerçevesinde ödül olarak verilenlerden kazanılmış ama dağıtılmamış hisseler olarak tanımlanmaktadır.

Seyreltilmiş hisse başına karda, dolaşımdaki menkul kıymetlerin, veya hisse opsiyonları, dönüştürülebilir tahvil, henüz kazanılmamış imtiyazsız hisse ödülleri ve vadeli sözleşmeler gibi hisse senedi ihracına dair diğer sözleşmelerin, hisse senetlerine dönüştürüldüğü varsayılır. Yukarıda belirtilen araçlar, yalnızca eğer ilgili raporlama döneminde seyreltme etkisine sahip seyreltilmiş hisse başına kar hesaplamasına dahil edilir.

Temel ve seyreltilmiş hisse başına karın hesaplaması

milyon €	2017	2016	2015
Deutsche Bank hissedarlarına atfedilebilir net kar (zarar) – temel hisse başına karın payı ¹	(1,049)	(1,678)	(7,022)
Seyreltilebilir menkul kıymetlerin etkisi:			
Vadeli işlemler ve opsiyonlar	0	0	0
Dönüştürülebilir tahviller	0	0	0
Deutsche Bank hissedarlarına atfedilebilir net kar (zarar) - varsayılan dönüşümlerden sonra – seyreltilmiş hisse başına karın payı ¹	(1,049)	(1,678)	(7,022)
Hisse adedi (milyon)			
Ağırlıklı -ortalama dolaşımdaki hisseler (hisse başına temel karın paydası)	1,967.7	1,555.3	1,555.1
Seyreltilebilir menkul kıymetlerin etkisi:			
Vadeli işlemler	0	0.0	0.0
Çalışanların hisse senedi şeklinde ücret opsiyonları	0	0.0	0.0
İmtiyazsız hisse senetleri	0	0.0	0.0
Diğer (alım-satım opsiyonları dahil)	0	0.0	0.0
Seyreltilebilir potansiyel hisse senetleri	0	0.0	0.0
Düzeltilmiş ağırlıklı ortalama hisseler - varsayılan dönüşümlerden sonra (seyreltilmiş hisse başına karın paydası)	1,967.7	1,555.3	1,555.1

¹ Kazançlarda, Nisan 2017, Nisan 2016 ve Nisan 2015'te Hava Tier 1 Tahvillere ödenen kuponlar için vergi sonrası net 298 milyon Euro, 276 milyon Euro ve 228 milyon Euro düzeltme yapılmıştır.

Hisse başına kar	2017	2016	2015
€			
Temel hisse başına kar	(0.53)	(1.08)	(4.52)
Seyreltilmiş hisse başına kar	(0.53)	(1.08)	(4.52)

7 Nisan 2017'de Deutsche Bank AG, taahhütte bulunma hakları ile bir sermaye artırımını tamamlamıştır. Yeni hisselerin taahhütte bulunma fiyatı, mevcut hisselerin piyasa fiyatından düşük olduğundan, sermaye artırımının bonus unsuru vardır. UMS 33'e göre, bonus unsuru, kaynaklarda tam olarak oransal bir değişiklik olmadan, sermaye artırımından önceki bütün dönemler için tedavüldeki hisselerin sayısında zımni bir değişikliğe yol açmaktadır. Bunun sonucu olarak, tedavüldeki hisselerin ağırlıklı ortalama sayısı geriye dönük olarak düzeltmeye tabi tutulmuştur.

2017, 2016 ve 2015 yıllarındaki net zarar durumu nedeniyle, seyreltme-karşıtı olacağı ve hisse başına net zararı düşüreceği için, potansiyel olarak seyreltilebilir hisseler genelde hisse başına kazanç hesaplamasında dikkate alınmamaktadır.

Dolaşımda olan ve seyreltilmiş hisse başına kar hesabına dahil edilmeyen araçlar¹

Hisse adedi (milyon)	2017	2016	2015
Satılan alış opsiyonları	0.0	0.0	0.0
Personelin hisse senedi şeklinde ücret opsiyonları	0.0	0.0	0.0
İmtiyazsız hisseler	104.4	69.6	52.5

1 Seyreltici olmayacağı için, seyreltilmiş hisse başına kar hesaplamasına dahil edilmemiştir.

İşbu belgenin İngilizce'den Türkçe'ye tarafımdan tercüme edildiğini ve fotokopisi sunulan metnin gerçek ve aslına uygun bir çevirisi olduğunu tasdik ederim
ELDA PASENSYA /Yerli Cevirmen
SEMI DİL HİZMETLERİ
Tel: 0212 325 98 98 / Fax: 0212 281 42 59
e-mail: semi@atlas.net.tr

Konsolide Bilanço Dipnotları

12- Gerçeğe Uygun Değer Farkı Kar / Zarara Yansıtılan Finansal Varlıklar / Yükümlülükler

mln. €	31 Ara 2017	31 Ara 2016
Alım-satım amaçlı olarak sınıflandırılan finansal varlıklar:		
Alım-satım amaçlı varlıklar		
Diğer alım-satım amaçlı menkul kıymetler	173,196	156,926
Diğer alım-satım amaçlı varlıklar ¹	11,466	14,117
Toplam alım-satım amaçlı varlıklar	184,661	171,044
Türev finansal araçlardan pozitif piyasa değerleri	361,032	485,150
Alım-satım amaçlı olarak sınıflandırılan finansal varlıklar toplamı	545,693	656,194
Gerçeğe uygun değer farkı kar / zarara yansıtılan finansal varlıklar:		
Geri satım anlaşmaları kapsamında satın alınan menkul kıymetler	57,843	47,404
Ödünç alınan menkul kıymetler	20,254	21,136
Krediler	4,802	7,505
Gerçeğe uygun değer farkı kar / zarara yansıtılan diğer finansal varlıklar	8,377	11,541
Kar / zarar üzerinden gerçeğe uygun değerden tayin edilen toplam finansal varlıklar	91,276	87,587
Gerçeğe uygun değer farkı kar / zarara yansıtılan toplam finansal varlıklar	636,970	743,781

¹ 31 Aralık 2017 ve 2016 ve 2015'te sırasıyla 10.9 milyar Euro ve 3.2 milyar Euro tutarında alınıp satılan kredileri içermektedir.

mln. €	31 Ara 2017	31 Ara 2016
Alım-satım amaçlı olarak sınıflandırılan finansal yükümlülükler:		
Alım-satım yükümlülükleri:		
Alım-satım amaçlı menkul kıymetler	71,148	56,592
Diğer alım-satım yükümlülükleri	314	437
Toplam alım-satım yükümlülükleri	71,462	57,029
Türev finansal araçlardan negatif piyasa değerler	342,726	463,858
Alım-satım amaçlı olarak sınıflandırılan finansal yükümlülükler toplamı	414,189	520,887
Gerçeğe uygun değer farkı kar / zarara yansıtılan finansal yükümlülükler:		
Repo anlaşmaları kapsamında satılan menkul kıymetler	53,840	50,397
Kredi taahhütleri	8	40
Uzun Vadeli tahviller	6,439	6,473
Diğer gerçeğe uygun değer farkı kar / zarara yansıtılan finansal yükümlülükler	3,587	3,582
Kar / zarar üzerinden gerçeğe uygun değerden tayin edilen toplam finansal yükümlülükler	63,874	60,492
Yatırım sözleşmesi yükümlülükleri ¹	574	592
Gerçeğe uygun değer farkı kar / zarara yansıtılan toplam finansal yükümlülükler	478,636	581,971

İşbu belgeyi İngilizce'den Türkçe'ye tarafımdan tercüme edildiğini ve fotokopisi sunulan metnin gerçek ve aslına uygun bir çeviri olduğunu tasdik ederim
ELDA PAŞENSYA /Yeminli Çevirmen
SEMI DİL HİZMETLERİ
Tel: 0212 325 98 98 Fax: 0212 281 42 59
e-mail: semi@aldas.net.tr

Gerçeğe Uygun Değer Farkı Kar/Zarar Üzerinden Tayin edilen Finansal Varlık ve Yükümlülükler

Grup, gerçeğe uygun değer farkı kar / zarara yansıtılan çeşitli kredi ilişkileri tayin etmiştir. Krediler, çekilen kredi varlıklarından ve çekilmemiş cayılamaz kredi taahhütlerinden oluşmaktadır. Çekilmiş kredilerden maksimum kredi riski gerçeğe uygun değeri kadardır. Grup'un çekilen kredilerden maksimum kredi riski, geri satım anlaşmaları çerçevesinde satın alınan menkul kıymetler ve ödünç alınan menkul kıymetler dâhil, 31 Aralık 2017, 2016 itibarıyla, sırasıyla 83 milyar Euro ve 76 milyar Euro'dur. Çekilmemiş cayılamaz kredi taahhütleri için de kredi riski mevcuttur ve ağırlıklı olarak karşı taraf kredi riskidir.

Geri satım anlaşmaları çerçevesinde satın alınan menkul kıymetlerden ve gerçeğe uygun değer opsiyonu çerçevesinde ödünç alınan menkul kıymetlerden kredi riski, teminat tutmak suretiyle azaltılmaktadır. Bu araçların değerlendirilmesinde, alınan teminatlar şeklindeki kredi iyileştirmeleri hesaba katılmıştır. Bu suretle, yıl içinde veya kümülatif olarak karşı taraf kredi riskindeki hareketler nedeniyle bu araçlarda önemli bir hareket olmamıştır.

Kredilerin¹ ve kredi taahhütlerinin gerçeğe uygun değerindeki, karşı taraf kredi riskindeki hareketlere atfedilebilir değişimler²

min. €	31 Ara 2017		31 Ara 2016	
	Krediler	Kredi taahhütleri	Krediler	Kredi taahhütleri
Kredi riskine maruz kredilerin ve kredi taahhütlerinin varsayılan değeri	2,865	1,973	3,604	3,357
Gelir tablosuna yansıtılan gerçeğe uygun değerdeki yıllık değişim	7	14	9	45
Gerçeğe uygun değerdeki kümülatif değişim ³	10	30	9	37
Kredi riskini azaltmada kullanılan kredi türevlerinin varsayılan değeri	536	4,728	358	4,997
Gelir tablosuna yansıtılan gerçeğe uygun değerdeki yıllık değişim	0	(42)	(1)	(3)
Gerçeğe uygun değerdeki kümülatif değişim ³	1	(46)	(2)	(6)

¹ Kredilerin fazla teminatlandırıldığı durumlarda, karşı taraf kredi riskindeki hareketler nedeniyle yıl içinde veya kümülatif olarak değerlendirilmede önemli bir hareket olmamaktadır.

² Piyasa riski ile ilgili gerçeğe uygun değer etkisini hariç tutan değerlendirme modelleri kullanılarak belirlenmiştir.

³ Değişiklikler, raporlama tarihinde elde tutulan kredilere ve kredi taahhütlerine (önceki dönemlerde elde tutululardan farklılık gösterebilir) atfedilebilir. Dayanak toplulukta farklılıklar yansıtmak için önceki yılda herhangi bir düzeltme yapılmamıştır.

Finansal yükümlülüklerin gerçeğe uygun değerinde, Grup'un kredi riskindeki hareketlere atfedilebilen değişiklikler¹

mln. €	31 Ara 2017	31 Ara 2016
Gelir tablosuna yansıtılan gerçeğe uygun değerdeki yıllık değişim	60	(73)
Gerçeğe uygun değerdeki kümülatif değişim	72	11

¹ Finansal yükümlülüklerin gerçeğe uygun değeri, o finansal yükümlülüğün kredi riskini içermektedir. Konsolide edilen yapılandırılmış kuruluşlar tarafından ihraç edilen finansal yükümlülüklerin gerçeğe uygun değerindeki değişiklikler hariç tutulmuştur, zira bu, Grup'un kredi riski ile değil, kanunen izole durumdaki yapılandırılmış kuruluşların kredi riski ile ilgilidir ve elinde tuttuğu teminata bağlıdır.

Vadede ödenecek akdi tutarın, finansal yükümlülüklerin defter değerinin üzerindeki kısmı¹

mln. €	31 Ara 2017	31 Ara 2016
Çekilmemiş kredi taahhütleri dahil ²	6,088	8,396
Çekilmemiş kredi taahhütleri hariç	2,073	2,779

¹ Grup'un ödeme yapmak zorunda olabileceği yükümlülüğün en erken akdi vadede kapatıldığı varsayılarak. Ödenecek tutarın sabit olmadığı durumlarda, raporlama tarihinde mevcut olan durumlara bakılarak belirlenmektedir.

² Çekilmemiş kredi taahhütleri için vadedeki akdi nakit akışları, kredinin tamamının çekildiği varsayımına dayanmaktadır.

İşbu belgenin İngilizceden Türkçeye tarafımdan tercüme edildiğini ve fotokopisi sunulan metnin gerçek ve aslına uygun bir çevirisi olduğunu tasdik ederim
ELDA PASENSYA /Yeminli Çevirmen
SEMİ DİL HİZMETLERİ
Tel: 0212 325 98 98 Fax: 0212 281 42 59
e-mail: semi@atlas.net.tr

13 - Gerçeğe Uygun Değerden Taşınan Finansal Araçlar

Değerleme Yöntemleri ve Kontrol

Grup'un, değerlendirme sürecindeki iç kontrol standartlarının, yöntemlerinin ve prosedürlerinin tabi olduğu yerleşik bir değerlendirme kontrolü çerçevesi bulunmaktadır.

Aktif Piyasalarda Kote Edilen Fiyatlar: Aktif piyasalarda kote olan araçların gerçeğe uygun değeri, işlemlerin düzenli olarak ve yakın zamanda gerçekleştiği fiyatları temsil eden kote fiyatlar kullanılarak belirlenir.

Değerleme Teknikleri: Grup, aktif piyasalarda kote edilen fiyatları bulunamayan araçların gerçeğe uygun değerini belirlemek için değerlendirme teknikleri kullanmaktadır. Finansal araçlar için kullanılan değerlendirme teknikleri arasında, modelleme teknikleri, temsili araçların gösterge kotasyonlarının kullanımı, yakın zamandaki ve daha az düzenli işlemlerin kotasyonları ve broker kotasyonları bulunmaktadır.

Bazı finansal araçlar için fiyat yerine, oran veya başka parametreler kote edilmektedir. Böyle olduğunda, gerçeğe uygun değeri belirlemek için değerlendirme modelinin girdisi olarak piyasa oranı veya parametresi kullanılmaktadır. Bazı araçlar için, modelleme teknikleri, indirgenmiş nakit akımı analizi ve standart opsiyon fiyatlama modelleri gibi sektör standardı modelleri izler. Bu modeller, gelecekteki hesaplanan nakit akımlarına, iskonto faktörlerine ve volatilité seviyelerine bağlıdır. Daha karmaşık veya benzersiz araçlar için, daha gelişmiş modelleme teknikleri gerekebilir, ve korelasyon, ön ödeme hızları, temerrüt oranları ve zarar şiddeti gibi daha karmaşık parametrelere veya varsayımlara dayanılabilir.

Sıklıkla, değerlendirme modelleri çoklu parametre girdilerine ihtiyaç duyar. Mümkün olduğunda, parametre girdileri, aktif piyasalarda alınıp satılan ilgili araçların fiyatlardan türetilen gözlemlenebilir verilere dayalı olur. Parametre girdileri için gözlemlenebilir veri bulunamadığında, diğer piyasa bilgileri dikkate alınır. Örneğin, gösterge niteliğindeki broker kotasyonları ve uzlaşma fiyatlaması bilgileri, bulunabildiğinde parametre girdilerini desteklemek için kullanılır. Parametre girdilerini destekleyecek hiçbir gözlemlenebilir bilgi olmadığında bunlar, benzeri işlemlerin fiyatları, tarihsel veriler, ekonomik temeller ve araştırma bilgileri gibi geçerli diğer bilgi kaynaklarına dayalı yapılarak, değerlendirilmekte olan fiili aracın koşullarını ve cari piyasa koşullarını yansıtacak uygun düzeltmeler yapılır.

Değerleme Düzeltmeleri: Değerleme düzeltmeleri, değerlendirme sürecinin ayrılmaz bir parçasıdır. Uygun değerlendirme düzeltmelerini yaparken Grup, talep/teklif dağılımları ve karşı taraf kredi riski gibi faktörleri dikkate alan yöntemler izler. Talep/teklif dağılımı değerlendirme düzeltmeleri, piyasa değerlemelerini, ilgili alım veya satım değerlemesinin orta noktasına ayarlamak için gereklidir. Alım veya satım değerlemesi bir araç için gerçeğe uygun değer en iyi temsili, dolayısıyla gerçeğe uygun değeridir. Bir uzun pozisyonun defter değeri, orta noktadan talep fiyatına düzeltilir, kısa pozisyonların defter değeri ise orta noktadan teklif fiyatına düzeltilir. Talep/teklif değerlendirme düzeltmeleri, ilgili alım-satım faaliyetinde gözlenen talep/teklif fiyatlarından ve diğer broker-dealerların veya bilgi sahibi diğer karşı tarafların kotasyonlarından saptanır. Aracın kote edilen fiyatı zaten bir talep/teklif fiyatı ise, talep/teklif değerlendirme düzeltmesi gerekli değildir. Finansal araçların gerçeğe uygun değeri bir modelleme tekniğinden türetildiğinde o modelin parametre girdileri normalde piyasanın orta noktası seviyesindedir. Bu tür araçlar genellikle portföy bazında yönetilir, ve Bankanın girdi parametrelerinin her birindeki net riskini kapatmanın maliyetini yansıtmak üzere değerlendirme düzeltmeleri yapılır. Bu düzeltmeler geçerli alım-satım faaliyetinde gözlemlenen talep/teklif fiyatlarından ve diğer broker-dealerların kotasyonlarından belirlenir.

Karmaşık değerlendirme modelleri kullanıldığında, veya daha az likit pozisyonlar değerlendirilmekte olduğunda, bu pozisyonlar için talep/teklif seviyeleri, doğrudan piyasadaki bulunamayabilir, ve dolayısıyla bu pozisyonları kapatma maliyetinin, modellerin ve parametrelerin tahmin edilmesi gerekir. Bu düzeltmeler tasarlanırken, Grup modele ve pozisyonların kendisine ilişkin değerlendirme risklerini yakından inceler, ve sonuçtaki düzeltmeler sürekli olarak yakından izlenir.

Karşı Taraf Kredi Değerlemesi Düzeltmelerinin (KTKDD), beklenen kredi zararlarını, değerlendirme tekniğinin, karşı tarafın yükümlülüklerini yerine getirememesi ile ilgili beklenen kredi düşüşü faktörünü halihazırda içermediği ölçüde kapsamaya gereklidir. Karşı taraf kredi değerlendirme düzeltmesi tutarı, bütün tezgah üstü türevler için uygulanmaktadır, ve eldeki teminatları, varsa geçerli netleşme düzenlemelerinin etkisini, Kredi Temerrüt Swapları ("CDS") gibi müsait piyasa bilgilerine dayalı olarak beklenen temerrüt ve kredi riskini dikkate alarak, karşı taraftaki potansiyel kredi riskini değerlendirerek belirlenir. Karşı taraf CDS dağılımlarının bulunmadığı durumlarda, geçerli emsaller kullanılır.

Grup'un, gerçeğe uygun değer farkı kar / zarara yansıtılan finansal yükümlülüklerinin (ör, gerçeğe uygun değer farkı kar / zarara yansıtılan tezgah üstü türev yükümlülükler ve yapılandırılmış tahvil yükümlülükleri) gerçeğe uygun değeri, Grup'un finansal yükümlülüğe dair kendi kredi riskindeki değişiklikleri ölçmek için Tahvil Değerleme Düzeltmeleri (TDD) içermektedir. Türev yükümlülükler için Grup, kendi kredibilitesini, Grup'un verdiği teminatları, ilgili netleştirme düzenlemelerinin etkisini, Grup'un piyasadaki CDS seviyesine dayalı olarak Grup'un temerrüt ve kredi riskine göre beklenen zararı hesaba katarak, bütün karşı tarafların Grup'a karşı gelecekteki potansiyel pozisyonlarını değerlendirerek dikkate almaktadır. Grup'un yapılandırılmış tahvil yükümlülüklerine dair kendi kredi riskindeki değişiklik, aracın akdi nakit akışlarını, ölçüm tarihinde benzer araçların ihraç edilebileceği oranlar kullanarak indirgemek suretiyle hesaplanır; zira bu tipatıp aynı unsuru varlık olarak elinde tutan bir piyasa katılımcısının perspektifinden değeri yansıtmaktadır.

KTKDD ve TDD'yi belirlerken, gerçeğe uygun değere ulaşmak için, belli bir düzenlemenin beklenen zarar tahmini nedeniyle, veya değerlendirilmekte olan kredi riskinin müsait olan CDS aracınınkinden farklı nitelikte olduğu uygun durumlarda ek düzeltmeler yapılmaktadır.

Fonlama Değerlemesi Düzeltmeleri ("FDD"), piyasanın işaret ettiği fonlama maliyetlerini türev pozisyonların gerçeğe uygun değerine dahil etmek için gereklidir. FDD, teminatlandırılmamış ve kısmen teminatlandırılmış türevlere, indirgenmiş spreadin uygulanmasını yansıtır, ve hem varlıklarda hem de yükümlülüklerde piyasanın işaret ettiği fonlama maliyetlerini değerlendirerek belirlenir.

Bir modelleme tekniğinde kullanılan varsayımlarda belirsizlik olduğunda, model fiyatı finansal aracın beklenen piyasa fiyatına ayarlamak için ilave düzeltme yapılır. Normalde, bu işlemlerde daha az ölçülebilir talep/teklif seviyeleri olur, ve bu düzeltmelerin amacı, işlemle ilgili likidite primini hesaplayarak talep/teklifi tahmin etmektir. Yeterli karmaşıklıkta bir finansal aracın, kapatma maliyeti, bileşen risklerini kapatmanın maliyetinden yüksek olacağı zaman, bunu yansıtmak için ilave düzeltme yapılır.

Değerleme Kontrolü: Grup'un, Finans birimi içinde, değerlendirme kontrol çerçevesini denetleyip ve geliştiren ve değerlendirme kontrol süreçlerini yöneten bağımsız bir uzman değerlendirme grubu bulunmaktadır. Bu uzman biriminin görevi, bütün işletmeler için bağımsız değerlendirme kontrol sürecinin uygulanmasını, ve değerlendirme kontrolü yöntemlerinin ve tekniklerinin sürekli gelişimini ve resmi değerlendirme politika çerçevesinin geliştirilmesini ve yönetilmesini kapsar. Bu bağımsız değerlendirme kontrol grubunun dikkati, özellikle yönetim muhakemesinin, değerlendirme sürecinin bir parçasını oluşturduğu alanlara yöneltilmiştir.

Değerleme kontrol sürecinin sonuçları, standart aylık raporlama döngüsünün bir parçası olarak toplanır ve analiz edilir. Farkların önceden belirlenmiş ve onaylanmış tolerans seviyelerinin dışına sapmaları, tetkik, karar ve gerekirse düzeltme için hem Finans birimi içinde üst yönetime hem de Şirketin Üst Yönetimine çıkarılır.

İşbu belgenin İngilizce'den Türkçe'ye tarafımdan tercüme edildiğini ve fotokopisi sunulan metnin gerçek ve aslına uygun bir çevirisi olduğunu tasdik ederim
ELDA PASENSYA / Yeminli Çevirmen
SEMİ DİL HİZMETLERİ
Tel: 0212 325 98 98 Fax: 0212 281 42 59
e-mail: semi@semlas.net.tr

Gerçeğe uygun değerleri değerlendirme modellerinden belirlenen araçlar için, modellerde kullanılan varsayımlar ve teknikler, Grup'un Risk Yönetimi biriminin parçası olan bağımsız bir uzman model doğrulama grubu tarafından bağımsız olarak teyit edilmektedir.

İşlemler için kotasyonlar ve parametre girdileri, borsalar, fiyatlama servisi sağlayıcıları, firma broker kotasyonları ve uzlaşma fiyatlaması servisleri dahil birkaç üçüncü şahıs kaynaktan alınmaktadır. Fiyat kaynakları, temsil ettikleri gerçeğe uygun değer bilgilerinin kalitesini saptamak üzere incelenmekte ve değerlendirilmekte, daha fazla değerlendirme kesinliğine ve bağlantısına sahip olmaya daha fazla önem verilmektedir. Model değerlemelerinin piyasa fiyatlarına ayarlı olmasını sağlamak üzere, sonuçlar piyasadaki fiili işlemlerle karşılaştırılmaktadır.

Modellerin fiyat ve parametre girdileri, varsayımlar ve değerlendirme düzeltmeleri, bağımsız kaynaklardan doğrulanmaktadır. Gözlemlenebilir bilgilerin olmaması nedeniyle bağımsız kaynaklardan doğrulanamadığında, gerçeğe uygun değer tahmini, makul olduğunu değerlendirmek üzere prosedürlere tabi tutulur. Bu prosedürler arasında, bağımsız olarak üretilmiş modeller (mevcut modellerin bağımsız olarak yeniden ayarlandığı durumlar dahil) kullanarak yeniden değerlendirme yapmak, değerlemeleri uygun emsal araçlara ve diğer göstergelere göre değerlendirmek, ve ekstrapolasyon teknikleri uygulamak bulunmaktadır. Mümkün olduğunda, değerlendirme modellerinin sonuçlarını piyasa işlemlerine göre ayarlamak suretiyle, değerlendirme tekniklerinin piyasa seviyelerini yansıtan gerçeğe uygun değer tahminleri üretip üretmediğine dair değerlendirme yapılmaktadır.

Gerçeğe Uygun Değer Hiyerarşisi

Gerçeğe uygun değerden taşınan finansal araçlar, UFRS gerçeğe uygun değer hiyerarşisinin üç seviyesinde, aşağıdaki şekilde kategorize edilmiştir:

Seviye 1 - Aktif piyasada kote edilen fiyatlar kullanılarak değerlendirilen araçlar, gerçeğe uygun değerinin aktif ve likit piyasalarda işlem gören fiyatlardan doğrudan belirlenebildiği, ve piyasadaki aracın, Grup'un envanterinde fiyatlanmakta olanı temsil edebildiği araçlardır.

Bunlar arasında, devlet tahvilleri, borsada işlem gören türevler, ve aktif, likit borsalarda işlem gören hisse senetleri bulunmaktadır.

Seviye 2 - Gözlemlenebilir piyasa verisi kullanan değerlendirme teknikleri ile muhasebeleştirilen araçlar, gerçeğe uygun değer, aktif piyasalarda işlem gören benzer araçlara bakılarak belirlenebildiği, veya değerlemeye ulaşmak için bir tekniğin kullanıldığı ama o tekniğin bütün girdilerinin ölçülebilir olduğu araçlardır.

Bunlar arasında, pek çok tezgah üstü türev, yatırım yapılabilir nota sahip ve borsada işlem gören pek çok kredi tahvili, bazı CDS'ler, bazı teminatlandırılmış borç yükümlülükleri ("CDO") ve daha az likit hisse senetleri bulunmaktadır.

Seviye 3 - Doğrudan gözlemlenemeyen piyasa verileri kullanan değerlendirme teknikleri ile muhasebeleştirilen araçlar, gerçeğe uygun değer, aktif piyasalarda işlem gören benzer araçlara bakılarak belirlenemediği ve başka bir değerlendirme tekniğinin kullanılmasının gerektiği araçlardır. Bu kategoride sınıflandırılan araçların, gerçeğe uygun değer üzerinde önemli etkisi olan ama ölçülemez bir unsuru vardır.

Bunlar arasında, daha karmaşık tezgah üstü türevler, hacizli borçlar, yüksek yapılandırılmış tahviller, likit olmayan varlığa-dayalı-menkul kıymetler ("ABS - VDMK"), likit olmayan CDO'lar (nakit ve sentetik), monoline pozisyonlar, özel sermaye plasmanları, pek çok ticari gayrimenkul ("CRE") kredisi, likit olmayan krediler ve bazı belediye tahvilleri bulunmaktadır.

Gerçeğe uygun değerden taşınan finansal araçların defter değeri ¹

min. €	31 Ara 2017			31 Ara 2016		
	Aktif piyasada kote fiyatlar (Seviye 1)	Değerleme Tekniği gözlemlenebilir parametreler (Seviye 2)	Değerleme Tekniği gözlemlenemez parametreler (Seviye 3)	Aktif piyasada kote fiyatlar (Seviye 1)	Değerleme Tekniği gözlemlenebilir parametreler (Seviye 2)	Değerleme Tekniği gözlemlenemez parametreler (Seviye 3)
Gerçeğe uygun değerden taşınan finansal varlıklar:						
Alım-satım amaçlı varlıklar	106,075	69,543	9,043	89,943	70,415	10,686
Alım-satım amaçlı menkul kıymetler	105,792	62,770	4,634	89,694	62,220	5,012
Diğer alım-satım amaçlı varlıklar	283	6,773	4,409	248	8,195	5,674
Türev finansal araçlardan pozitif piyasa değerleri	12,280	341,413	7,340	8,802 ⁵	466,551 ⁵	9,798
Gerçeğe uygun değer farkı kar/zarar üzerinden tayin edilen finansal varlıklar	6,547	83,242	1,488	10,118	75,867	1,601
Satılmaya hazır finansal varlıklar	29,579	15,713	4,104	35,626 ⁴	16,449 ⁴	4,153
Gerçeğe uygun değerden tayin edilen diğer finansal varlıklar	0	3,258 ²	47	28	3,618 ²	33
Gerçeğe uygun değerden taşınan toplam finansal varlıklar	154,480	513,169	22,022	144,517	632,900	26,271
Gerçeğe uygun değerden taşınan finansal yükümlülükler:						
Alım-satım yükümlülükleri	53,644	17,817	2	41,664	15,311	52
Alım-satım amaçlı menkul kıymetler	53,644	17,503	2	41,664	14,874	52
Diğer alım-satım yükümlülükleri	0	314	0	0	437	0
Türev finansal araçlardan negatif piyasa değerleri	9,163	327,572	5,992	9,913 ⁶	445,089 ⁶	8,857
Gerçeğe uygun değer farkı kar / zarara yansıtılan finansal yükümlülükler	4	62,426	1,444	4	58,259	2,229
Yatırım sözleşmesi yükümlülükleri	0	574	0	0	592	0
Gerçeğe uygun değerden tayin edilen diğer finansal yükümlülükler	0	1,294 ²	(298) ³	0	4,647 ²	(848) ³
Gerçeğe uygun değerden taşınan toplam finansal yükümlülükler	62,810	409,683	7,139	51,581	523,898	10,290

¹ Bu tablodaki tutarlar genel olarak, Not 01 "Önemli Muhasebe Politikaları"nda açıklandığı üzere Grup'un finansal araçların mahsubuna dair muhasebe politikasına paralel olarak brüt bazda sunulmuştur.

² Ağırlıklı olarak riskten korunma muhasebesi niteliklerine sahip türevler ile ilgilidir.

³ Asal sözleşmelerin amortismanına tabi tutulmuş maliyetten taşındığı ama gömülü türevin ayrılabildiği sözleşmelere gömülü türevler ile ilgilidir. Ayrılan gömülü türevler gerçeğe uygun değer üzerinde pozitif veya negatif etkiye sahip olabilir ama bu tabloda asal sözleşmelerin sınıflandırmasına uygun olarak sunulmuştur. Ayrılan gömülü türevler tekrarlayan esasa göre gerçeğe uygun değerden taşınmış olup, gerçeğe uygun değer hiyerarşisi sınıflandırmaları arasında bölünmüştür.

⁴ Satılmaya hazır finansal varlıklar, 'Aktif piyasalarda kote edilen fiyatlarla (Düzey 1)' 6.9 milyar Euro tutarında ve 'Ölçülebilir parametrelerle değerlendirilen (Düzey 2)' negatif 6.9 milyar Euro tutarında yeniden ifade edilmiştir.

⁵ İşlemlerin yeniden değerlendirilmesi sonucunda, türev finansal araçlar için pozitif piyasa değerleri, 'Ölçülebilir parametrelerle değerlendirilen (Düzey 2)' 5.0 milyar Euro tutarında ve 'Aktif piyasalarda kote edilen fiyatlarla (Düzey 1)' negatif 5.0 milyar Euro tutarında yeniden ifade edilmiştir.

⁶ İşlemlerin yeniden değerlendirilmesi sonucunda, türev finansal araçlar için negatif piyasa değerleri, 'Ölçülebilir parametrelerle değerlendirilen (Düzey 2)' 3.7 milyar Euro tutarında ve 'Aktif piyasalarda kote edilen fiyatlarla (Düzey 1)' negatif 3.7 milyar Euro tutarında yeniden ifade edilmiştir.

2017 yılında likiditedeki değişiklikler nedeniyle, satılmaya hazır finansal varlıklarda (1.0 milyar Euro tutarında varlıklar), Seviye 1'den Seviye 2'ye aktarımlar olmuştur.

Değerleme Teknikleri

Grup'un işlem yaptığı farklı türden finansal araçların gerçeğe uygun değerini belirlemede kullanılan değerlendirme tekniklerinin açıklaması aşağıdadır.

Devlet, yarı-devlet ve Şirket Tahvilleri ve Hisse Senetleri: Yakın zamanda işlem olmadığında, gerçeğe uygun değer, son piyasa fiyatı o tarihten sonra risklerde ve bilgilerde gerçekleşen bütün değişikliklere göre düzeltilerek belirlenebilir. Yakın derecede emsal bir araç aktif bir piyasada kote olduğunda, gerçeğe uygun değer, emsalin değerini araçların risk profilindeki farklara göre düzelterek belirlenir. Yakın bir emsalin bulunmadığı durumlarda, gerçeğe uygun değer daha kompleks modelleme teknikleri kullanılarak belirlenir. Bu teknikler arasında, kredi, faiz, likidite ve diğer riskler için cari piyasa oranları kullanılan indirgenmiş nakit akımı modelleri bulunmaktadır. Hisse senetleri modelleme teknikleri için de kazanç çarpanlarına dayalı modeller kullanılabilir.

İşbu belgenin İngilizce'den Türkçe'ye tarafımızdan tercüme edildiğini ve fotokopisi sunulan metnin gerçek ve aslına uygun bir çevirisi olduğunu tasdik ederim
ELDA PASENSYA /Yapımcı Çevirmen
SEMI DİL HİZMETLERİ
 Tel: 0212 325 98 98 Fax: 0212 281 42 59
 e-mail: semi@atlas.net.tr

İpoteğe ve Diğer Varlıklara Dayalı Menkul Kıymetler ("VDMK"): Bu araçlar arasında, mesken ve ticari ipoteğe dayalı menkul kıymetler, ve teminatlandırılmış borç yükümlülükleri ("CDO") dahil diğer varlıklara dayalı menkul kıymetler bulunur. Varlığa dayalı menkul kıymetler, farklı dayanak varlıkları olduğu ve ihraç eden kuruluşların farklı sermaye yapıları olduğu için, belli özelliklere sahiptir. Dayanak varlığın kendisi de varlığa dayalı menkul kıymet olunca karmaşıklıkları daha da artar, nitekim CDO araçların çoğu böyledir.

Güvenilir bir harici fiyatlama bulunmadığında, VDMK, mümkün olduğu zaman, ya piyasada gözlemlenebilir benzer işlemlere dayalı göreceli değer analizi kullanılarak, ya da gözlemlenebilir girdileri mümkün olan azami şekilde kullanan sektör standardı değerlendirme modelleri kullanılarak değerlendirilir. Sektör standardı olan modellerde, bağımsız fiyat testine tabi tutulabilen varsayımlara dayalı olarak belli bir işlem için anapara ve faiz ödemeleri hesaplanır. Girdiler arasında, ön ödeme hızları, zarar varsayımları (zamanlama ve şiddet) ve bir iskonto oranı (dağılım, getiri veya iskonto marjı) bulunmaktadır. Bu girdiler/varsayımlar, fiili işlemlerden, harici piyasa araştırmasından ve yerine göre piyasa endekslerinden üretilir.

Krediler: Belli krediler için gerçeğe uygun değer, yakın zamanda gerçekleşen bir işlemin piyasa fiyatını o tarihten sonra risklerde ve bilgilerde yaşanan bütün değişikliklere göre düzeltmeye tabi tutarak belirlenebilir. Yakın zamanda piyasa işlemi olmadığında, gerçeğe uygun değeri belirlemek için broker kotasyonları, uzlaşma fiyatlaması, temsili araçlar veya indirgenmiş nakit akımı modelleri kullanılır. İndirgenmiş nakit akımı modelleri, kredi riski, faiz oranı riski, döviz riski ve yerine göre temerrüt tahminlerine dayalı zarar ve temerrüde dayalı olarak kullanılan tutarlar için parametre girdilerini içerir. Kredi riski, temerrüde dayalı zarar ve temerrüde dayalı kullanım parametreleri, bulunabilirliğine ve uygun oluşuna göre kredi veya diğer kredi piyasalarının bilgileri kullanılarak belirlenir.

Kaldıraçlı kredilerin, piyasada gözlemlenen işlemlerin geçerliliğini sınırlayan, işleme özel nitelikleri vardır. Harici fiyatlama hizmetlerinden gözlemlenebilir kotasyonların bulunabildiği benzer işlemler mevcut olduğunda, bu bilgiler işlem farklarını yansıtmak üzere uygun düzeltmelerle kullanılır. Benzer işlemler bulunmadığında, uygun kaldıraçlı kredi endeksinden elde edilen kredi spreadleri ile sektör sınıflandırması, kredinin derecesi ve varsa kredi ve kredinin karşı tarafı ile ilgili diğer bilgileri birleştirilerek indirgenmiş nakit akımı değerlendirme tekniği kullanılır.

Tezgaib Üstü (OTC) Türev Finansal Araçlar: G7 para birimlerinden faiz oranı swapları, vadeli döviz işlemleri ve opsiyon sözleşmeleri, ve borsalara kote menkul kıymetler veya endeksler üzerinden hisse senedi swap ve opsiyon sözleşmeleri gibi likit alım-satım piyasalarındaki piyasa standardı işlemler, piyasa standardı modeller ve kote parametre girdileri kullanılarak değerlendirilir. Parametre girdileri, fiyatlama hizmetlerinden, uzlaşma fiyatlaması servislerinden ve mümkün olduğunda aktif piyasalarda yakın zamanda gerçekleşen işlemlerden elde edilir.

Daha kompleks araçlar, araca özel daha sofistike modelleme teknikleri kullanılarak modellenir ve piyasa fiyatlarına uyarlanır. Model değeri piyasa fiyatına uyarlanmadığında, model değerini piyasa değerine ayarlamak için düzeltmeler yapılır. Daha az aktif piyasalarda, veriler daha seyrek piyasa işlemlerinden, broker kotasyonlarından ve dış değerlendirme ve iç değerlendirme teknikleri yoluyla elde edilir. Gözlemlenebilir fiyatların veya girdilerin bulunmadığı durumlarda, tarihsel veriler, işlemin ekonomisinin temel analizi ve benzer işlemlerden emsal bilgiler gibi, geçerli diğer bilgi kaynaklarını değerlendirilerek gerçeğe uygun değerleri belirlemek için yönetim yargısı gerekir.

Gerçeğe uygun değer opsiyonu çerçevesinde Gerçeğe Uygun Değer Farkı Kar / Zarara yansıtılan Finansal Yükümlülükler – Gerçeğe uygun değer opsiyonu çerçevesinde gerçeğe uygun değer farkı kar / zarara yansıtılan finansal yükümlülüklerin gerçeğe uygun değeri, o finansal yükümlülük için geçerli olan Grup'un kredi riskinin ölçümü de dahil olmak üzere bütün piyasa riski faktörlerini içermektedir. Finansal yükümlülükler arasında, yapılandırılmış tahvil ihraçları, yapılandırılmış mevduatlar, ve konsolide edilen araçların ihraç ettiği diğer yapılandırılmış menkul kıymetler bulunmakta olup, bunlar aktif bir piyasada kote olmayabilir. Bu finansal yükümlülüklerin gerçeğe uygun değeri, ilgili krediye göre düzeltilmiş getiri eğrisini kullanarak akdi nakit akımlarını indirgemek suretiyle belirlenebilir. Piyasa riski parametreleri, varlıklar olarak elde tutulan benzer araçlarla aynı şekilde değerlendirilmektedir; örneğin, yapılandırılmış tahviller içerisinde gömülü türevler varsa bunlar yukarıdaki "Tezğâh üstü Türev Finansal Araçlar" kısmında bahsedilenle aynı yöntem kullanılarak değerlendirilmektedir.

Gerçeğe uygun değer opsiyonu çerçevesinde gerçeğe uygun değer farkı kar / zarara yansıtılan finansal yükümlülükler, örneğin ödünç verilen menkul kıymetler ve repo sözleşmeleri kapsamında satılan menkul kıymetler, teminatlandırılmış olduğunda, kredi iyileştirmesi, yükümlülüğün gerçeğe uygun değerlendirilmesine bir faktör olarak dahil edilmektedir.

Yatırım Sözleşmesi Yükümlülükleri: Grup, yatırım sözleşmesi yükümlülüklerine endeksli varlıklara sahiptir. Yatırım sözleşmesi, Grup'u, bu varlıkları bu yükümlülükleri ödemek için kullanmaya zorlamaktadır. Dolayısıyla, yatırım sözleşmesi yükümlülüklerinin gerçeğe uygun değeri, dayanağı olan varlıkların gerçeğe uygun değeri (yani poliçelerin teslimi üzerine ödenecek tutar) ile belirlenir.

Gerçeğe Uygun Değeri, Önemli Gözlemlenemez Parametreler İçeren Değerleme Tekniklerinden Üretilen Finansal Araçların Analizi (Seviye 3)

Gerçeğe uygun değer hiyerarşisinin 3. seviyesindeki finansal varlıkların ve finansal yükümlülüklerin bazılarının, gözlemlenebilir girdide birebir aynı veya benzer dengeleyici pozisyonları bulunmaktadır. Ancak, UFRS'na göre bunların yukarıdaki tabloda brüt gösterilmesi gerekmektedir.

Alım-Satım amaçlı Menkul Kıymetler: Likit olmayan belli gelişen piyasalardaki kurumsal tahviller ve likit olmayan yüksek yapılandırılmış kurumsal tahviller hiyerarşisinin bu seviyesine dahildir. Ek olarak, sekürütizasyon kuruluşları tarafından ihraç edilen tahvillerden bazıları, ticari ve mesken ipotegine dayalı menkul kıymetler, teminatlandırılmış borçlanma yükümlülüğü senetleri ve diğer varlığa dayalı menkul kıymetler de burada raporlanmaktadır. Yıl içindeki düşüş esasen satışlardan, ödemelerden ve zararlardan kaynaklanmış olup, alımlar ve bu araçları değerlemede kullanılan girdi parametrelerinin gözlemlenebilirliğindeki değişimler sebebiyle 2. ve 3. Seviyeler arasındaki aktarımlar ile dengelenmiştir.

Türev Araçlardan Pozitif ve Negatif Piyasa Değerleri: Gerçeğe uygun değer hiyerarşisinin bu seviyesinde kategorize edilen türevler, bir veya daha fazla önemli gözlemlenemez parametreye dayalı olarak değerlendirilir. Gözlemlenemez parametreler arasında, belli korelasyonlar, belli daha uzun vadeli volatiliteler, belli ön ödeme oranları, kredi spreadleri ve işleme özgü diğer parametreler bulunabilir.

Seviye 3 türevler arasında volatilitenin gözlemlenemez olduğu belli opsiyonlar; referans dayanak varlıklar arasındaki korelasyonların gözlemlenemez olduğu belli sepet opsiyonlar; daha uzun vadeli faiz oranı opsiyon türevleri; çoklu döviz türevleri; ve kredi spreadlerinin gözlemlenebilir olmadığı belli kredi temerrüt swapları bulunmaktadır.

Varlıklardaki azalış, ödemelerden ve zararlardan kaynaklanmış olup, bu araçları değerlemede kullanılan girdi parametrelerinin gözlemlenebilirliğindeki değişimler sebebiyle 2. ve 3. Seviyeler arasındaki aktarımlarla çok az dengelenmiştir. Yükümlülüklerdeki azalış esasen ödemelerden, kazançlardan ve 2. ve 3. Seviyeler arasındaki aktarımlardan kaynaklanmıştır.

İşbu belgenin İngilizce'den Türkçe'ye tarafımdan tercüme edildiğini ve fotokopisi sunulan metnin gerçek ve aslına uygun bir çeviri olduğunu tasdik ederim
ELDA PASENSYA /Yemali Çevirmen
SEMI DİL HİZMETLERİ
Tel: 0212 325 98 98 / Faks: 0212 281 42 59
e-mail: semi@atlas.net.tr

Alım-Satım amaçlı Diğer Araçlar: Gerçeğe uygun değer hiyerarşisinin 3. seviyesinde sınıflandırılan diğer alım-satım amaçlı araçlar, temelde, bir veya daha fazla önemli gözlemlenemez parametrelere dayalı değerlendirme modelleri kullanılarak değerlendirilen, alım-satıma konu kredilerden oluşmaktadır. Seviye 3 krediler, likit olmayan kaldıraçlı kredilerden ve likit olmayan mesken ve ticari ipotek kredilerinden oluşmaktadır. Bakiye, esasen satışlar, ödemeler ve zararlar nedeniyle yıl içinde azalmış olup, ihraçlar ve bu araçları değerlemede kullanılan girdi parametrelerinin gözlemlenebilirliğindeki değişimler sebebiyle 2. ve 3. Seviyeler arasındaki aktarımlar ile dengelenmiştir.

Gerçeğe Uygun Değer farkı Kar/Zarar üzerinden Tayin Edilen Finansal Varlıklar/Yükümlülükler: Gerçeğe uygun değer opsiyonu çerçevesinde gerçeğe uygun değer farkı kar / zarara yansıtılan belli kurumsal krediler ve yapılandırılmış yükümlülükler, gerçeğe uygun değer hiyerarşisinin bu seviyesinde kategorize edilmiştir. Kurumsal krediler, gözlemlenebilir kredi spreadlerini, istirdat oranlarını ve gözlemlenemez kullanım parametrelerini içeren değerlendirme teknikleri kullanılarak değerlendirilmektedir. Rotatif krediler, hiyerarşinin 3. seviyesinde raporlanmaktadır, çünkü temerrüt halinde kullanım parametresi önemlidir ve gözlemlenemez.

Ek olarak, gömülü türevler içeren ve gerçeğe uygun değer farkı kar / zarara yansıtılan belli melez tahvil ihraçları, önemli gözlemlenemez parametrelere dayalı olarak değerlendirilmiştir. Bu gözlemlenemez parametreler arasında, tek hisse volatilite korelasyonları bulunmaktadır. Yıl içinde varlıklar, satışlar, ödemeler, zararlar ve 2. ve 3. Seviyeler arasında aktarımlar nedeniyle çok az azalmış olup, alımlar ve ihraçlar ile dengelenmiştir. Yükümlülükler, ödemeler, kazançlar ve 2. ve 3. Seviyeler arasında aktarımlar nedeniyle yıl içinde azalmış olup, ihraçlarla dengelenmiştir.

Satılmaya Hazır Finansal Varlıklar arasında, alım-satım niyeti taşınmayan donuk kredi portföyleri, yakın bir emsal olmayan ve piyasanın hiç likit olmadığı, borsaya kote olmayan hisse senedi araçları bulunmaktadır. Yıl içinde bu varlıklardaki azalış satışlar ve ödemeler nedeniyle olup, alımlar, 2. ve 3. Seviyeler arasında aktarımlar ve kazançlar ile dengelenmiştir.

Seviye 3'te sınıflandırılan finansal araçların mutabakatı

Seviye 3'te sınıflandırılan finansal araçların mutabakatı

31 Ara 2017 m. €	Dönem başı bakiye	Konsolide edilen şirketler grubundaki değişiklikler	Toplam kazançlar / kayıplar ¹	Alımlar	Satışlar	İhraçlar ²	Ödemeler ³	3. seviyeye Aktarılanlar ⁴	3. seviyenin dışına Aktarılanlar ⁴	Dönem sonu bakiyesi
Gerçeğe uygun değerden taşınan finansal varlıklar										
Alım satım amaçlı menkul kıymetler	5,012	(1)	(153)	2,144	(1,660)	0	(818)	772	(662)	4,634
Türev finansal araçlardan pozitif piyasa değerleri	9,798	0	(610)	0	0	0	(1,889)	2,298	(2,257)	7,340
Alım satım amaçlı diğer varlıklar	5,674	(7)	(283)	2,095	(2,328)	636	(1,803)	950	(524)	4,409
Gerçeğe uygun değer farkı kar/zarara yansıtılan finansal varlıklar	1,601	0	(78)	807	(118)	63	(710)	58	(134)	1,488
Satılmaya hazır finansal varlıklar	4,153	(40)	205 ⁵	722	(249)	0	(1,206)	539	(21)	4,104
Gerçeğe uygun değerden taşınan diğer finansal varlıklar ⁶	33	0	33	0	0	0	(26)	7	0	47
Gerçeğe uygun değerden taşınan toplam finansal varlıklar	26,271	(47)	(886)^{6,7}	5,768	(4,356)	699	6,453	4,624	(3,598)	22,022
Gerçeğe uygun değerden taşınan finansal yükümlülükler										
Alım satım amaçlı menkul kıymetler	52	0	(6)	0	0	0	(46)	1	0	2
Türev finansal araçlarda negatif piyasa değerleri	8,857	(5)	(64)	0	0	0	(1,827)	924	(1,892)	5,992
Diğer alım satım yükümlülükleri	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gerçeğe uygun değer farkı kar/zarara yansıtılan finansal yükümlülükler	2,229	(7)	(128)	0	0	146	(564)	154	(387)	1,444
Gerçeğe uygun değerden taşınan diğer finansal yükümlülükler	(848)	0	268	0	0	0	286	(18)	15	(298)
Gerçeğe uygun değerden taşınan toplam finansal yükümlülükler	10,290	(12)	69^{6,7}	0	0	146	(2,151)	1,061	(2,265)	7,139

¹ Toplam kazançlar ve zararlar ağırlıklı olarak, konsolide gelir tablosunda raporlanan gerçeğe uygun değer farkı kar/zarara yansıtılan finansal varlıklardan/yükümlülüklerden net kazançlar (zararlar) ile ilgilidir. Bakiye, konsolide gelir tablosunda raporlanan satılmaya hazır finansal varlıklardan net kazançları (zararları) ve satılmaya hazır finansal varlıklardan realize edilmemiş net kazançları (zararları) ve diğer kapsamlı gelirlerde raporlanan, vergi sonrası döviz kuru değişiklikleri de içermektedir. Ayrıca, belli araçlar, seviye 1 veya seviye 2'deki araçlar ile riske karşı korunma sağlanmıştır, ama bu riskten korunma araçlarından kar ve zararlar yukarıdaki tabloda yer almamaktadır. Ek olarak, gerçeğe uygun değer hiyerarşisinin 3. seviyesinde sınıflandırılan bir aracın gerçeğe uygun değerini belirlemek için hem ölçülebilir hem de ölçülemeyen parametreler kullanılabilir; aşağıda gösterilen karlar ve zararlar, hem ölçülebilir hem de ölçülemeyen parametrelerdeki hareketlere atfedilebilir.

² İhraçlar, bir yükümlülüğün ihraçında tahsil edilen nakit tutar ve bir kredinin borçlanana aslı olarak açıldığında ödenen nakit tutarı ile ilgilidir.

³ Ödemeler, varlığı veya yükümlülüğü kapatmak için gereken nakit akımını temsil eder. Borçlanma ve kredi araçları için bu, vadedeki anapara, anapara amortismanını ve anapara geri ödemelerini kapsar. Türevler için bütün nakit akımları ödemelerde gösterilmiştir.

⁴ 3. Seviyeye ve 3. Seviyeden yapılan aktarımlar, girdi parametrelerinin ölçülebilirliği ile ilgilidir. Yıl içinde bunlar yılın başındaki gerçeğe uygun değerinden kaydedilmiştir. 3. Seviyeye aktarılan araçlar için bunlardan kazançlar, zararlar ve nakit akımları, tabloda bunlar yılın başında aktarılmış gibi gösterilmektedir. Benzer şekilde, 3. Seviyeden aktarılan araçlar için tabloda yıl içinde bu araçlardan kazançlar, zararlar ve nakit akımları gösterilmemektedir, zira tablo, bunlar yılın başında aktarılmış gibi gösterilmektedir.

⁵ Satılmaya hazır varlıklardan toplam kazançlar ve zararlar, diğer kapsamlı gelirlerde vergi sonrası net olarak kaydedilmiş 94 milyon Euro kazanç bulunmakta olup, gelir tablosunda kaydedilen 8 milyon Euro zarar, satılmaya hazır finansal varlıklardan net kazançlar (zararlar) arasında gösterilmiştir.

⁶ Bu tutara, döviz kuru değişikliklerinin etkisi dâhildir. Gerçeğe uygun değerden tutulan toplam finansal varlıklar için bu etki 565 milyon Euro kazanç, gerçeğe uygun değerden taşınan toplam finansal yükümlülükler için ise bu etki 123 milyon Euro kazançtır. Döviz kuru değişikliklerinin etkisi, diğer kapsamlı gelirler arasında vergi sonrası net olarak raporlanmaktadır.

⁷ Varlıklar için pozitif bakiyeler kazançları, negatif bakiyeler zararları temsil etmektedir. Yükümlülükler için pozitif bakiyeler zararları, negatif bakiyeler kazançları temsil etmektedir.

İşbu belgenin İngilizce'den Türkçeye tarafımdan tercüme edildiğini ve fotokopisi sunulan metnin gerçek ve aslına uygun bir çevirisi olduğunu tasdik ederim
ELDA PASENSYAN / emni Çevirmen
SEMI DİL HİZMETLERİ
Tel: 0212 325 98 98 Fax: 0212 281 42 59
e-mail: semi@atlas.net.tr

31 Ara 2016 m. €	Donem başı bakiye	Konsolide edilen şirketler grubundaki değişiklikler	Toplam kazançlar / kayıplar ¹	Alımlar	Satışlar	İhraçlar ²	Ödemeler ³	3. seviyeye Aktarılanlar ⁴	3. seviyenin dışına Aktarılanlar ⁴	Dönem sonu bakiyesi
Gerçeğe uygun değerden taşınan finansal varlıklar										
Alım satım amaçlı menkul kıymetler	6,669	0	143	1,736	(3,605)	0	(990)	1,589	(528)	5,012
Türev finansal araçlardan pozitif piyasa değerleri	9,445	(60)	(88)	0	0	0	(1,290)	4,158	(2,367)	9,798
Alım satım amaçlı diğer varlıklar	6,082	56	56	2,196	(3,606)	735	(1,527)	2,616	(944)	5,674
Gerçeğe uygun değer farkı kar/zarara yansıtılan finansal varlıklar	4,478	(509)	40	2	(273)	131	(1,073)	86	(1,282)	1,601
Satılmaya hazır finansal varlıklar	4,874	(1)	255 ⁵	920	(630)	0	(1,377)	187	(74)	4,153
Gerçeğe uygun değerden taşınan diğer finansal varlıklar ⁶	0	0	0	0	0	0	0	33	0	33
Gerçeğe uygun değerden taşınan toplam finansal varlıklar	31,549	(504)	405^{6,7}	4,853	(8,114)	866	(6,257)	8,669	(5,195)	26,271
Gerçeğe uygun değerden taşınan finansal yükümlülükler										
Alım satım amaçlı menkul kıymetler	18	0	0	0	0	0	34	0	0	52
Türev finansal araçlarda negatif piyasa değerleri	7,879	(317)	620	0	0	0	(508)	3,316	(2,134)	8,857
Diğer alım satım yükümlülükleri	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gerçeğe uygun değer farkı kar/zarara yansıtılan finansal yükümlülükler	3,053	0	(75)	0	0	587	(729)	245	(851)	2,229
Gerçeğe uygun değerden taşınan diğer finansal yükümlülükler	(1,146)	0	135	0	0	0	3	(26)	187	(848)
Gerçeğe uygun değerden taşınan toplam finansal yükümlülükler	9,805	(317)	680^{6,7}	0	0	587	(1,200)	3,534	(2,799)	10,290

¹ Toplam kazançlar ve zararlar ağırlıklı olarak, konsolide gelir tablosunda raporlanan gerçeğe uygun değer farkı kar/zarara yansıtılan finansal varlıklardan/yükümlülüklerden net kazançlar (zararlar) ile ilgilidir. Bakiye, konsolide gelir tablosunda raporlanan satılmaya hazır finansal varlıklardan net kazançları (zararları) ve satılmaya hazır finansal varlıklardan realize edilmemiş net kazançları (zararları) ve diğer kapsamlı gelirlerde raporlanan, vergi sonrası döviz kuru değişiklikleri de içermektedir. Ayrıca, belli araçlar, seviye 1 veya seviye 2'deki araçlar ile riske karşı korunma sağlanmıştır, ama bu riskten korunma araçlarından kar ve zararlar yukarıdaki tabloda yer almamaktadır. Ek olarak, gerçeğe uygun değer hiyerarşisinin 3. seviyesinde sınıflandırılan bir aracın gerçeğe uygun değerini belirlemek için hem ölçülebilir hem de ölçülemeyen parametreler kullanılabilir; aşağıda gösterilen karlar ve zararlar, hem ölçülebilir hem de ölçülemeyen parametrelerdeki hareketlere atfedilebilir.

² İhraçlar, bir yükümlülüğün ihraçında tahsil edilen nakit tutar ve bir kredinin borçlanana asli olarak açıldığında ödenen nakit tutarı ile ilgilidir.

³ Ödemeler, varlığı veya yükümlülüğü kapatmak için gereken nakit akımını temsil eder. Borçlanma ve kredi araçları için bu, vadedeki anaparayı, anapara amortismanını ve anapara geri ödemelerini kapsar. Türevler için bütün nakit akımları ödemelerde gösterilmiştir.

⁴ 3. Seviyeye ve 3. Seviyeden yapılan aktarımlar, girdi parametrelerinin ölçülebilirliği ile ilgilidir. Yıl içinde bunlar yılın başındaki gerçeğe uygun değerinden kaydedilmiştir.

⁵ 3. Seviyeye aktarılan araçlar için bunlardan kazançlar, zararlar ve nakit akımları, tabloda bunlar yılın başında aktarılmış gibi gösterilmektedir. Benzer şekilde, 3. Seviyeden aktarılan araçlar için tabloda yıl içinde bu araçlardan kazançlar, zararlar ve nakit akımları gösterilmemektedir, zira tablo, bunlar yılın başında aktarılmış gibi gösterilmektedir.

⁶ Satılmaya hazır varlıklardan toplam kazançlar ve zararlar, diğer kapsamlı gelirlerde vergi sonrası net olarak kaydedilmiş 94 milyon Euro zarar bulunmakta olup, gelir tablosunda kaydedilen 187 milyon Euro kazanç, satılmaya hazır finansal varlıklardan net kazançlar (zararlar) arasında gösterilmiştir.

⁷ Bu tutara, döviz kuru değişikliklerinin etkisi dahildir. Gerçeğe uygun değerden tutulan toplam finansal varlıklar için bu etki 4 milyon Euro kazanç, gerçeğe uygun değerden taşınan toplam finansal yükümlülükler için ise bu etki 50 milyon Euro kazançtır. Döviz kuru değişikliklerinin etkisi, diğer kapsamlı gelirler arasında vergi sonrası net olarak raporlanmaktadır.

⁸ Varlıklar için pozitif bakiyeler kazançları, negatif bakiyelerse zararları temsil etmektedir. Yükümlülükler için pozitif bakiyeler zararları, negatif bakiyeler kazançları temsil etmektedir.

İşbu belgeyi İngilizce'den Türkçeye tarafımdan tercüme edildiğini ve fotokopisi sunulan metnin gerçek ve aslına uygun bir çevirisi olduğunu tasdik ederim
ELDA PAŞENŞTA /Yeniata Çevirmen
SEMI DİL HİZMETLERİ
Tel: 0212 325 98 98 / Fax: 0212 281 42 59
e-mail: semi@atlas.net.tr

Gözlemlenemez Parametrelerin Duyarlılık Analizi

Finansal araçların değeri, gözlemlenemez parametre girdilerine bağlı olduğunda, bu parametrelerin bilanço tarihindeki tam seviyesi, mantıken olası alternatifler aralığından seçilmiş olabilir. Finansal tabloların hazırlanmasında, bu gözlemlenemez girdi parametreleri için, hâlihazırda geçerli piyasa kanıtlarına uygun ve Grup'un yukarıda detaylandırılan değerlendirme kontrolü yaklaşımına paralel olmaları için, uygun seviyeler seçilir. Grup'un söz konusu finansal araçları 31 Aralık 2017 itibarıyla mantıken mümkün olan alternatifler aralığının uç noktalarından seçilen parametre değerlerinden tayin etmiş olsa idi, gerçeğe uygun değeri 1.6 milyar Euro kadar artırmış ya da gerçeğe uygun değeri 1.0 milyar Euro kadar düşürmüş olabilirdi. 31 Aralık 2016 itibarıyla gerçeğe uygun değeri 1.8 milyar Euro kadar artırmış ya da gerçeğe uygun değeri 1.0 milyar Euro kadar düşürmüş olabilirdi.

Hassas tutarlarda 31 Aralık 2016'dan 31 Aralık 2017'ye kadarki değişiklik, makul olası alternatifler kullanılarak pozitif gerçeğe uygun değer hareketinde önemli bir düşüşü, negatif gerçeğe uygun değer hareketinde ise daha küçük düşüşleri yansıtmaktadır.

Bu hareketler aslen, aynı dönemde 3. Seviye popülasyonundaki genel düşüşten kaynaklanmış olup (ör. Grup 3. Seviye varlıkları 2016 yılı sonunda 26.3 milyar Euro'dan 2017 yılı sonunda 22.0 milyar Euro'ya düşmüştür), bu büyük ölçüde, risk azaltmanın ve varlık satışlarının sonucudur. Pozitif gerçeğe uygun değer hareketindeki azalış, 3. Seviye popülasyondaki azalışla paralel olurken, negatif gerçeğe uygun değer hareketindeki azalış hareketi, bir dizi işlemin kendine özgü faktörleri nedeniyle oransal olarak daha ufaktır.

3. Seviye için ölçülemeyen parametrelerin duyarlılık hesaplamamız, İhtiyatlı Değerleme açısından değerlendirme belirsizliğini değerlendirmek için kullanılan yaklaşıma paraleldir. İhtiyatlı Değerleme, gerçeğe uygun değerden taşınan varlıklar için bir sermaye gereksinimidir. 575/2013 (CRR) sayılı (AB) Yönetmeliğinin 34. Maddesini tamamlayan Avrupa Komisyonu Delege Yönetmeliği (AB) 2016/101'e (kurumların Madde 105(14)'e göre hesaplanarak gerçeğe uygun değerden ölçülen bütün varlıklar için varsa ek değer düzeltilmesi tutarını CET 1'den düşmesini zorunlu kılan) uygun olarak değerlendirme belirsizliğini rakamsal olarak belirlemek ve aktifleştirmek için bir mekanizma sağlamaktadır. Bunda, İhtiyatlı Değerlemede ilgili varlıklar ve yükümlülükler için yapılan çıkış fiyatı analizinden yararlanılmaktadır. Aşağı yönlü duyarlılık, gerçeğe uygun değerlerin zaten açıkça ihtiyatlı olduğu bazı durumlarda sınırlı olabilir.

Bu açıklama, değerlemesi gözlemlenemez girdi parametrelerine bağlı olan finansal araçların gerçeğe uygun değerindeki görece belirsizliğin potansiyel etkisini göstermeyi amaçlamaktadır. Ancak, bütün gözlemlenemez parametrelerin aynı anda mantıken olası alternatifler aralığının uç noktalarında olması pratikte olası değildir. Bu nedenle, yukarıda açıklanan tahminlerin bilanço tarihinde gerçeğe uygun değerlerin gerçek belirsizliğinden daha fazla olması mümkündür. Ayrıca, açıklama, gerçeğe uygun değerlerin gelecekteki hareketleri öngörmemektedir ve bu hareketlerin göstergesi değildir.

Burada bahsedilen finansal araçların çoğu, özellikle de türevler için, gözlemlenemez girdi parametreleri, finansal aracı fiyatlamak için gereken parametrelerin yalnızca bir alt kümesidir, geri kalanı ise gözlemlenebilir. Yani bu araçlar için, gözlemlenemez girdi parametrelerinin kendi aralıklarının uç noktalarına hareketinin toplam etkisi, finansal aracın toplam gerçeğe uygun değerine kıyasla görece küçük olabilir. Diğer araçlar için, gerçeğe uygun değer, aracın bütününün fiyatına dayalı olarak, örneğin, mantıken emsal olan bir aracın gerçeğe uygun değeri düzelterek belirlenir. Ek olarak, bütün finansal araçlar zaten, aracı tasfiye etmenin maliyeti için kapatılan değerlendirme düzeltmelerini içeren gerçeğe uygun değerlerden taşınmaktadır ve piyasa fiyatlamasını kendisi yansıttığı için belirsizlik faktörünü zaten dâhil etmiştir. Yani, açıklamada hesaplanan belirsizliğin olası bir negatif etkisi, finansal tablolarda yer alan gerçeğe uygun değere halihazırda dâhil edilenin üzerinde olacaktır.

Araç türü bazında duyarlılık analizinin dağılımı¹

mln. €	31 Ara 2017		31 Ara 2016	
	Mantıken olası alternatifler kullanılarak pozitif gerçeğe uygun değer hareketi	Mantıken olası alternatifler kullanılarak negatif gerçeğe uygun değer hareketi	Mantıken olası alternatifler kullanılarak pozitif gerçeğe uygun değer hareketi	Mantıken olası alternatifler kullanılarak negatif gerçeğe uygun değer hareketi
Menkul kıymetler:				
Borçlanma senetleri	126	90	213	137
Ticari ipoteğe dayalı menkul kıymet	6	6	13	12
İpoteğe ve diğer varlıklara dayalı menkul kıymet	26	28	46	40
Kurumsal, Devlet ve diğer borç menkul kıymetleri	94	56	154	85
Özkaynak menkul kıymetleri	95	67	116	68
Türevler:				
Kredi	115	125	238	158
Hisse Senedi	164	138	209	150
Faizle İlgili	340	173	429	187
Döviz	65	12	32	21
Diğer	106	73	143	92
Krediler				
Krediler	504	320	377	227
Diğer	0	0	0	0
Toplam	1,556	999	1,758	1,040

¹ Gözlemlenemeyen bir parametreye maruz bir pozisyon, farklı araçlarda dengelenirse, tabloda yalnızca net etki açıklanmaktadır.

Önemli Gözlemlenemez Girdilerin Duyarlılığı hakkında Rakamsal Bilgi

Seviye 3 gerçeğe uygun değer ölçümünde gözlemlenemez parametrelerin davranışı bağımsız olmayabilir ve hem diğer gözlemlenemez parametreler, hem de gözlemlenebilir parametreler arasında çoğunlukla dinamik ilişkiler bulunur. Bu ilişkiler, belli bir aracın gerçeğe uygun değeri için önemli olduğunda, korelasyon parametreleri aracılığıyla açıkça dahil edilmekte, veya fiyatlandırma modelleri veya değerlendirme teknikleri aracılığıyla başka bir surette kontrol edilmektedir. Sıklıkla, bir değerlendirme tekniği birden fazla girdiden yararlandığında, belli bir girdinin seçimi, diğer girdiler için olası değerler aralığını sınırlar. Ek olarak, daha geniş piyasa faktörlerinin (örneğin faiz oranları, özkaynaklar, kredi veya emtia endeksleri veya döviz kurları) de etkisi olabilir.

Aşağıda gösterilen değerler aralığı, Seviye 3'teki önemli risk pozisyonlarının değerlendirilmesinde kullanılan en yüksek ve en düşük girdileri temsil etmektedir. Açıklamayı oluşturan finansal araçların çeşitliliği önemlidir ve dolayısıyla belli parametrelerin aralıkları geniş olabilir. Örneğin, ipoteğe dayalı menkul kıymetlerde kredi spreadleri aralığı, daha dar spreadleri olan, işleyen daha likit pozisyonları temsil ederken, takibe giren pozisyonlarda daha geniş spreadler olacaktır. Seviye 3 daha az likit gerçeğe uygun değerli araçları içerdiğinden, ve her risk pozisyonu türü içinde fiyatlandırma farklılığının derecesi yüksek olduğundan, ilgili piyasa dinamiklerini dahil etmek üzere, parametrelerin geniş aralıkta görülmesi beklenir. Temel parametre türlerinin her birinin kısa bir açıklaması ve bunlar arasındaki önemli ilişkiler hakkında yorum aşağıda yer almaktadır.

Kredi Parametreleri, temerrüt olasılığının ve temerrüt sonucundaki zararların temsil edilebilmesini sağlayarak, risk alınan bir pozisyonun kredibilitesini değerlendirmek için kullanılır. Kredi spreadi kredibilitenin asli yansımasıdır ve o kuruluş ile referans gösterge arasındaki kredi kalitesi farkına imkân vermek için bir tahvil hamilinin isteyeceği üzere, gösterge referans aracın üstüne eklenen primi veya getiriyi yansıtır (değerlendirilmekte olan varlığa bağlı olarak, normalde LIBOR veya ilgili Hazine Enstrümanı) temsil eder.

İşbu belgenin İngilizce'den Türkçeye tarafımızdan tercüme edildiği ve fotokopisi sunulan metnin gerçek ve aslına uygun bir çevirisi olduğunu tasdik ederim
ELDA PAŞENSYA / Çeşitli Çevirmen
SEMİ DİL HİZMETLERİ
 Tel: 0212 325 98 98 Fax: 0212 281 42 59
 e-mail: semi@atlas.net.tr

Daha yüksek kredi spreadi, daha düşük kredi kalitesine işaret eder belli bir tahvilin, veya borçlanan tarafından hamiline veya kredi verene geri ödenecek olan diğer kredi varlığının değerinin daha düşük olması sonucunu doğurur. Geri Kazanma Oranları, borç verenin, kredinin temerrüdü halinde tahsil edeceği ya da tahvilin temerrüdü halinde tahvil hamilinin tahsil edeceği tutara dair bir tahmini temsil eder. Daha yüksek kredi spreadleri oranları, diğer parametrelerin sabit tutulması halinde, belli bir tahvil pozisyonu için daha yüksek bir değerlendirme sonucu verir. Sabit Temerrüt Oranı (CDR) ve Sabit Ön Ödeme Oranı (CPR) daha karmaşık kredi ve tahvil varlıklarının değerlendirilmesine imkan verir, zira bu parametreler, planlanan geri ödemelerden ve kuponlardan doğan sürekli temerrütleri, veya borçlananın ek ön ödemeler (genellikle gönüllü) yapıp yapmadığını tahmin eder. Bu parametreler, geri ödemelerin borçlanan tarafından zaman içinde tevdi edildiği ya da borçlananın krediyi erkenden geri ödeyebileceği (örneğin bazı konut ipoteklerinde görülmektedir) ipotek veya diğer borç verme türleri için gerçeğe uygun değer görüşü oluşturmada özellikle geçerlidir. Borç veren nihai olarak daha az nakit tahsil edeceğinden, daha yüksek CDR belli bir tahvilin veya ipotegin daha düşük değerlendirilmesine yol açar.

Faiz oranları, kredi spreadleri, enflasyon oranları, döviz kurları ve hisse senedi fiyatları, türevin hamilinin tahsil edeceği getirinin, bu dayanak referansların zaman içindeki davranışına bağımlı olduğu bazı opsiyon araçlarında veya diğer karmaşık türevlerde referans alınmaktadır. Volatilité parametreleri, dayanak aracın getirilerinin değişkenliğinin değerlendirilmesine imkan vererek, opsiyon davranışının anahtar özelliklerini açıklar. Bu volatilité, bir olasılık ölçüsüdür, ve daha yüksek volatilité belli bir sonucun gerçekleşme olasılığının daha yüksek olduğuna işaret eder. Dayanak referanslar (faiz oranları, kredi spreadleri vb.), opsiyondan beklenebilecek getirinin boyutunu açıklamak suretiyle, opsiyonların değerlemesi üzerinde etkide bulunur. Dolayısıyla belli bir opsiyonun değeri, dayanak aracın değerine, ve o aracın volatilitésine (getiri boyutunu temsilen) ve o getirinin gerçekleşme olasılığına bağlıdır. Volatilitenin yüksek olduğu durumlarda, pozitif getiri olasılığı daha yüksek olduğundan, opsiyon hamili opsiyonun değerini daha yüksek görecektir. Opsiyonun işaret ettiği getirinin önemli olduğu durumlarda da daha yüksek opsiyon değeri ortaya çıkar.

Türev veya diğer bir aracın birden fazla dayanak referansı olduğu durumlarda, dayanak referanslar arasındaki etkisel ilişkileri açıklamak için korelasyonlar kullanılır. Bu ilişkilerin bazılarının arkasında, örneğin emtia korelasyonu ve faiz oranı-döviz kuru korelasyonları, normalde emtia gruplarına global talebin etkisi, veya faiz oranlarının döviz kurları üzerindeki fiyatlandırma paritesi etkisi gibi, makro ekonomik faktörler bulunur. Örneğin kredi türevleri ve hisse senedi sepeti türevleri söz konusu olduğunda, kredi referansları veya hisse senetleri arasında daha spesifik ilişkiler bulunabilir. Kredi performansı ile bir dizi kredi ismi arasındaki ilişkiyi tahmin etmek için kredi korelasyonları kullanılır, bir dizi hisse senedinin getirileri arasındaki ilişkiyi tahmin etmek için ise hisse senedi korelasyonları kullanılır. Korelasyona açık bir türev ya uzun ya da kısa korelasyonludur. Yüksek korelasyon, dayanak referanslar arasında güçlü bir ilişki olduğuna işaret eder, ve uzun korelasyonlu bir türevin değerinin artmasına yol açar. Negatif korelasyonlar, dayanak referanslar arasındaki ilişkinin zıt olduğuna işaret eder, yani dayanak referansın fiyatında artış, diğerinin fiyatında düşüşe yol açar.

Daha az likit menkul kıymetlerin değerlemesinde FÖVÖK (vergi, amortisman, faiz öncesi kar) çarpanı yaklaşımı kullanılabilir. Bu yaklaşımda bir kuruluşun işletme değeri ('EV'), gözlemlenebilir ve kıyaslanabilir bir kuruluşun EV / FAVÖK rasyosunu bularak ve bu rasyoyu, değerlemesinin tahmin edildiği kuruluşun FAVÖK'üne uygulamak suretiyle tahmin edilebilir. Bu yaklaşımda genel olarak borsaya kote olan kıyaslanabilir kuruluşun likiditesi ile, değerlemesi yapılan şirketin likiditesi arasındaki fark nedeniyle likidite düzeltmesi uygulanır. Daha yüksek EV/FAVÖK çarpanı, daha yüksek bir gerçeğe uygun değere ulaştırır.

Seviye 3'te sınıflandırılan finansal araçlar ve gözlemlenemez girdiler hakkında rakamsal bilgiler

31 Ara 2017

m. € (aksi belirtilmedikçe)	Gerçeğe uygun değer		Değerleme teknik(ler)i ¹	Önemli gözlemlenemez girdi(ler) (Seviye 3)		Arağı
	Varlıklar	Yükümlülükler				
Gerçeğe uygun değerden taşınan – satılmak üzere elde tutulan, gerçeğe uygun değerden tayin edilen ve satılmaya hazır Finansal Araçlar:						
Satılmak üzere elde tutulan, İpoteğe ve diğer varlıklara dayalı menkul kıymetler:						
Ticari İpoteğe dayalı menkul kıymetler	79	0	Fiyat bazlı	Fiyat	%0	%102
			İndirgenmiş nakit akımı	Kredi spreadi (baz puan)	136	2,217
İpoteğe ve diğer varlıklara dayalı menkul kıymetler	714	0	Fiyat bazlı	Fiyat	%0	%102
			İndirgenmiş nakit akımı	Kredi spreadi (baz puan)	12	2,000
				Geri kazanma oranı	%0	%90
				Sabit temerrüt oranı	%0	%25
				Sabit ön ödeme oranı	%0	%29
Toplam İpoteğe ve diğer varlıklara dayalı menkul kıymetler	793	0				
Borçlanma senetleri ve diğer borç yükümlülükleri	3,870	1,307	Fiyat bazlı	Fiyat	%0	%176
Satılmak üzere elde tutulan	3,559	2	İndirgenmiş nakit akımı	Kredi spreadi (baz puan)	34	509
Kurumsal, Devlet ve diğer borç yükümlülükleri	3,559					
Satılmaya hazır	267					
Gerçeğe uygun değerden tayin edilen	44	1,305				
Sermaye menkul kıymetleri	913	0	Piyasa yaklaşıımı	Net varlık değeri başına fiyat	%60	%100
				İşletme değeri / FAVÖK (çarpanı)	1	14
Satılmak üzere elde tutulan	282	0				
Satılmaya hazır	480		İndirgenmiş nakit akımı	Ağırlıklı ortalama maliyet sermaye	%8	%20
Gerçeğe uygun değerden tayin edilen	151					
Krediler	7,397	0	Fiyat bazlı	Fiyat	%0	%161
Satılmak üzere elde tutulan	4,376	0	İndirgenmiş nakit akımı	Kredi spreadi (baz puan)	190	1,578
Gerçeğe uygun değerden tayin edilen	338			Sabit temerrüt oranı	-	-
Satılmaya hazır	2,684			Geri kazanma oranı	%40	%40
Kredi taahhütleri	0	8	İndirgenmiş nakit akımı	Kredi spreadi (baz puan)	5	261
				Geri kazanma oranı	%37	%75
			Kredi fiyatlandırma modeli	Kullanırım	%0	%100
Diğer finansal araçlar	1,710 ²	131 ³	İndirgenmiş nakit akımı	İç verim oranı	%1	%24
Gerçeğe uygun değerden taşınan türev dışı finansal araçlar toplamı	14,683	1,446		Repo faizi (baz puan)	224	254

¹ Değerleme teknik(ler)i ve sonrasında önemli gözlemlenemez girdi(ler) ilgili toplam pozisyonla alakalıdır.

² Diğer finansal varlıklar arasında, 34 milyon Euro tutarında diğer alım-satım varlıkları, 956 milyon Euro tutarında gerçeğe uygun değerden tayin edilen diğer finansal varlıklar, 674 milyon Euro tutarında satılmaya hazır diğer finansal varlıklar bulunmaktadır.

³ Diğer finansal yükümlülükler arasında, 131 milyon Euro tutarında gerçeğe uygun değerden tayin edilen repo anlaşmaları çerçevesinde satılan menkul kıymetler bulunmaktadır.

İşbu belgenin İngilizce'den Türkçe'ye tarafımdan tercüme edildiğini ve fotokopisi sunulan metnin gerçek ve aslına uygun bir çevirisi olduğunu tasdik ederim
ELDA PASENSYA /Yanılı Çevirmen
SEMI DİL HİZMETLERİ
Tel: 0212 325 98 98 Fax: 0212 281 42 59
e-mail: semi@atlas.net.tr

m. € (aksi belirtilmedikçe)	Gerçeğe uygun değer		Değerleme teknik(ler)i	Önemli gözlemlenemez girdi(ler) (Seviye 3)		Aralığı
	Varlıklar	Yükümlülükler				
Gerçeğe uygun değerden taşınan finansal araçlar:						
Türev finansal araçlardan piyasa değerleri:						
Faiz oranı türevleri	4,466	2,250	İndirgenmiş nakit akımı	Swap oranı (baz puan)	(72)	1,036
				Enflasyon swap oranı	%(3)	%11
				Sabit temerrüt oranı	%0	%16
				Sabit ön ödeme oranı	%2	%38
			Opsiyon fiyatlandırma modeli	Enflasyon volatilitesi	%0	%5
				Faiz oranı volatilitesi	%0	%103
				IR - IR korelasyonu	%(25)	%100
				Melez korelasyon	%(85)	%90
Kredi türevleri	630	909	İndirgenmiş nakit akımı	Kredi spreadi (baz puan)	0	17,957
				Geri kazanma oranı	%0	%94
			Korelasyon fiyatlandırması modeli	Kredi korelasyonu	%37	%90
Hisse senedi türevleri	728	1,347	Opsiyon fiyatlandırma modeli	Hisse volatilitesi	%6	%90
				Endeks volatilitesi	%7	%53
				Endeks - endeks korelasyonu	-	-
				Hisse - hisse korelasyonu	%2	%93
				Vadeli Hisse	%0	%7
				Vadeli Endeks	%0	%95
Döviz türevleri	1,113	1,058	Opsiyon fiyatlandırma modeli	Volatilite	%(6)	%31
Diğer türevler	402	129 ¹	İndirgenmiş nakit akımı	Kredi spread (baz puan)	-	-
			Opsiyon fiyatlandırma modeli	Endeks volatilitesi	%0	%79
Türev finansal araçlardan toplam piyasa değerleri	7,340	5,693		Emtia korelasyonu	%10	%75

¹ Barındıran sözleşmenin amortismanına tabi tutulmuş maliyetten taşındığı ama gömülü türevinin ayrıldığı, sözleşmelere gömülü türevler içermektedir

m. € (aksi belirtilmedikçe)	Gerçeğe uygun değer		Değerleme teknik(ler)i ¹	Önemli gözlemlenemez girdi(ler) (Seviye 3)		Araştırı
	Varlıklar	Yüküm- Hütlükler				
Gerçeğe uygun değerden taşınan – satılmak üzere elde tutulan, gerçeğe uygun değerden tayin edilen ve satılmaya hazır Finansal Araçlar:						
Satılmak üzere elde tutulan, İpoteğe ve diğer varlıklara dayalı menkul kıymetler:						
Ticari ipoteğe dayalı menkul kıymetler	294	0	Fiyat bazlı	Fiyat	%0	%103
			İndirgenmiş nakit akımı	Kredi spreadi (baz puan)	119	2,000
				Sabit temerrüt oranı ²		
İpoteğe ve diğer varlıklara dayalı menkul kıymetler	1,071	0	Fiyat bazlı	Fiyat	%0	%110
			İndirgenmiş nakit akımı	Kredi spreadi (baz puan)	105	2,000
				Geri kazanma oranı	%0	%100
				Sabit temerrüt oranı	%0	%18
				Sabit ön ödeme oranı	%0	%29
Toplam ipoteğe ve diğer varlıklara dayalı menkul kıymetler	1,365	0				
Borçlanma senetleri ve diğer borç yükümlülükleri	3,626	1,757	Fiyat bazlı	Fiyat	%0	%169
Satılmak üzere elde tutulan:	3,373	52	İndirgenmiş nakit akımı	Kredi spreadi (baz puan)	26	882
Kurumsal, Devlet ve diğer borç yükümlülükleri	3,373					
Satılmaya hazır	253					
Gerçeğe uygun değerden tayin edilen	0	1,705				
Sermaye menkul kıymetleri	937	0	Piyasa yaklaşımı	Net varlık değeri başına fiyat	%60	%100
				İşletme değeri / FAVÖK (çarpanı)	1	12
Satılmak üzere elde tutulan	274	0				
Satılmaya hazır	633		İndirgenmiş nakit akımı	Ağırlıklı ortalama maliyet sermaye	%8	%22
Gerçeğe uygun değerden tayin edilen	30					
Krediler	7,571	0	Fiyat bazlı	Fiyat	%0	%180
Satılmak üzere elde tutulan	4,105	0	İndirgenmiş nakit akımı	Kredi spreadi (baz puan)	180	4,612
Gerçeğe uygun değerden tayin edilen	980			Sabit temerrüt oranı	%0	%24
Satılmaya hazır	2,486			Geri kazanma oranı	%25	%80
Kredi taahhütleri	0	40	İndirgenmiş nakit akımı	Kredi spreadi (baz puan)	0	481
				Geri kazanma oranı	%30	%99
			Kredi fiyatlandırma modeli	Kullandırım	%0	%100
Diğer finansal araçlar	2,974 ²	485 ³	İndirgenmiş nakit akımı	İç verim oranı	%3	%24
Gerçeğe uygun değerden taşınan türev dışı finansal araçlar toplamı	16,474	2,282		Repo faizi (baz puan)	178	214

¹ Değerleme teknik(ler)i ve sonrasında önemli gözlemlenemez girdi(ler) ilgili toplam pozisyonla alakalıdır.

² Diğer finansal varlıklar arasında, 1.6 milyar Euro tutarında diğer alım-satım varlıkları, 592 milyon Euro tutarında gerçeğe uygun değerden tayin edilen diğer finansal varlıklar, 780 milyon Euro tutarında satılmaya hazır diğer finansal varlıklar bulunmaktadır.

³ Diğer finansal yükümlülükler arasında, 444 milyon Euro tutarında gerçeğe uygun değerden tayin edilen repo anlaşmaları çerçevesinde satılan menkul kıymet ve 41 milyon Euro tutarında gerçeğe uygun değerden tayin edilen diğer finansal yükümlülükler bulunmaktadır.